

บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

สุวิมล สิทธิมงคล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

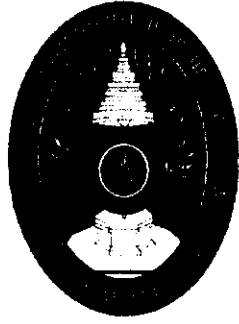
**THE ROLES IN CLASSROOM ACTION RESEARCH PROMOTION
OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SCHOOLS UNDER
NAKHONRATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 7**

Suwimon Sittimongkon

**A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

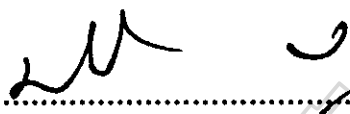
August 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

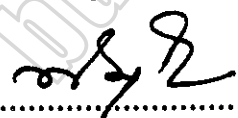

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.กระพั่น ศรีงาน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.พัชณี กุลทานันท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่..... 23 ส.ค. 2561.....

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมบูรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่..... 23 ส.ค. 2561.....

ชื่อเรื่อง	บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7		
ผู้วิจัย	สุวิมล ลิทธิมงคล		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน	ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คน และครูผู้สอน จำนวน 327 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 482 คน จากนั้นทำการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วนและเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ กำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานและด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายค่าน พบว่าด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

TITLE	The Roles in Classroom Action Research Promotion of School Administrators in Schools under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 7		
AUTHOR	Suwimon Sittimongkon		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Porntipa Damnoen	Major Advisor	
	Assistant Professor Dr. Nawamin Prachanan	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2018

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the roles in classroom action research promotion of school administrators as perceived by school directors and teachers under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 7. The samples were 155 school administrators, and 327 teachers in a total of 482, selected by using the Table of Krejcie & Morgan and Proportional Stratified Random Sampling respectively. The instrument used in this study was a 5 rating scale questionnaire with its reliability at 0.98. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by t-test and one-way ANOVA, and Scheffé method was used to compare each pair of the aspects. The statistically significantly difference was set at the level of .05. The findings were as follows:

1. The opinions of the school administrators and teachers towards the roles in classroom action research promotion of school administrators both as a whole and at each aspect were at high levels. When considering each aspect, the mean values have been listed in order as follows: responsibility for teacher who does classroom action research, recognition for teacher who does classroom action research, emphasizing the importance of classroom action research, promotion of career advancement and supporting the success of classroom action research.

2. The opinions of the school administrators and teachers towards the roles in classroom action research promotion of school administrators were statistically significantly different at the .01 level in overall. When considering each aspect, it was found that: the aspect of supporting the success of classroom action research, emphasizing the importance of classroom action research and responsibility for teacher who does classroom action research were statistically significantly different at the .01 level. However, the aspect of promotion of career advancement was statistically significantly different at the .05 level and the aspect of recognition for teacher who does classroom action research was not significantly different.

3. The comparison of the opinions of school administrators and teachers towards the roles in classroom action research promotion of school administrators, classified by school size as a whole was not significantly different.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.กระพั่น ศรีงาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจัดทำวิทยานิพนธ์สำเร็จเรียบร้อย และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ นายสุเวช เจียมใจ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านไพล นายสังจา ประเสริฐกุล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนลำทะเมนไชยพิทยาคม และนางรสสุคนธ์ จริง ไชสง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านไพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานวิจัยและกรุณาตอบแบบสอบถามในการทดลองใช้เครื่องมือและตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบนุชาพระคุณแด่บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีล สมာธิ ปัญญา ตลอดจนทั้งครอบครัวที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

สุวิมล สิทธีมงคล

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคณาธิการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การวิจัยในชั้นเรียน.....	10
ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน.....	10
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน.....	14
ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน.....	20
รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน.....	25
ขั้นตอนและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	38
ความหมายของคำว่าบทบาท.....	38
บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	39
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
งานวิจัยในประเทศ.....	69
งานวิจัยต่างประเทศ.....	75
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	105
สมมติฐานของการวิจัย.....	105
สรุปผลการวิจัย.....	106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผล.....	107
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	124
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	139
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	144

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	79
3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	79
4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและ ขนาดของโรงเรียน.....	89
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและรายด้าน.....	90
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	91
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	92
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	95
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน โดยรวมและรายข้อ.....	96
4.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	98
4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	99
4.10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน.....	100
4.11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัย ในชั้นเรียน.....	102
4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน.....	103
4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้า ในตำแหน่งการงาน.....	104

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นฐานหลักของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในยุคของการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วตลอดจนความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดข้อมูลวิชาการและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย การพัฒนาพลเมืองให้มีคุณภาพและศักยภาพในการแข่งขันทัดเทียมกับอารยประเทศจึงเป็นนโยบายสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย เป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษา โดยถือว่าการศึกษว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของการสร้างการพัฒนาและการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศ และได้วางนโยบายและแผนงานพัฒนาระบบการศึกษาและการเรียนรู้ในมิติทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ให้เชื่อมโยงกับการเตรียมความพร้อมและสร้างคุณภาพของคนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัยให้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึงและได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ตามเป้าหมายการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

การผลักดันและขับเคลื่อนนำจุดเน้นการพัฒนาระบบการศึกษาไทยสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล คนไทยทุกคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย ต้องได้รับ โอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของตนอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องตลอดชีวิต จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้แบบปฏิบัติที่ดี เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทแวดล้อมด้านการศึกษา และเกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาระบบการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและภูมิปัญญาทางการศึกษา และถ่ายทอดให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบ กล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการทำงานบนฐานการวิจัยเพื่อขับเคลื่อนพัฒนาระบบการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2559 : 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2542 : 8-9) ในมาตรา 24 (5) ระบุว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้กระบวนการ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารัฐเห็นความสำคัญในการทำวิจัยทางการศึกษา จากข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูด้วยตนเองและเป็นกระบวนการสืบเสาะค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานของครูอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติจริงของครู (สุวิมล ว่องวานิช. 2554 : 3) อีกทั้งการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการค้นหาคำตอบให้กับคำถามที่ครูสนใจด้วยวิธีการเชิงประจักษ์ ครูทุกคนสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสอนหรือเพื่อปรับปรุงพัฒนางานของของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยครูสามารถทำวิจัยไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติการสอนประจำวันของตนเองได้ (อัจฉรา สระวาสี. 2554 : 15-17) การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จะช่วยขจัดปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนช่วยให้มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาโรงเรียน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพของครูและเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นงานเสริมเพิ่มคุณภาพการสอนของครูที่ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2559 : 35) ดังนั้นนอกจากครูจะมีบทบาทในฐานะครูผู้จัดการเรียนรู้แล้วยังมีบทบาทในฐานะครูนักวิจัยด้วย

จากบทบาทของครูนักวิจัยดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นบทบาทที่ได้มาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 24 (5) และมาตรา 30 ดังที่กล่าวมา ซึ่งอาจถูกมองว่าเป็นบทบาทเชิงบังคับมากกว่าที่จะเป็นบทบาทซึ่งเกิดจากความรับผิดชอบและจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพของผู้เรียนหรือคุณภาพการศึกษาของชาติ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2559 : 27) และจากการศึกษาสภาพทางการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ นอกจากนั้น จากการสังเกต ติดตามความเคลื่อนไหวของการทำวิจัยของครูในปัจจุบันทั้งเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนโดยทั่วไปและพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการที่จำเป็นต้องใช้กระบวนการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ครูขาดความรู้พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการวิจัย (ทิพวรรณ ชมพูนันท์. 2552 : 28) ครูยังไม่สามารถดำเนินการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้อง ตรงกับสภาพปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ได้ด้วยตนเอง

โดยมีครูส่วนน้อยที่สามารถทำการวิจัยได้อย่างมีคุณภาพซึ่งต้องมีพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาที่ต้องคอยดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดอย่างต่อเนื่อง (สุบรรณ จัมปาศรี, 2552 : 73) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอังกาพิสุทธ์ สยามประ โคน (2559 : 35) ได้กล่าวถึงปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ความไม่เข้าใจของครูผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีความเข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำนอกเหนือจากภาระงานปกติ จึงทำให้ไม่สามารถนำงานวิจัยมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มประสิทธิภาพ กลุ่มที่สอง คือผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเข้าใจต่อการส่งเสริมให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการไม่เห็นความสำคัญของประโยชน์ที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียนมากนักและกลุ่มที่สาม คือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้มีการทำวิจัย ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างพอเพียง

จากผลการวิจัยของ เคนเนท (Kenneth, 1998 : 169) ได้ศึกษา การพัฒนาครุนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือ พบว่า การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามในการทำวิจัยของครู และมิงกุซซี (Mingucci, 2004) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมิน โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผู้บริหารสามารถส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการสอนด้วยกระบวนการวิจัย รวมถึงข้อค้นพบจากงานวิจัยของ เฮร์นันเดซ-ทูทอป (Hernandez-Tutop, 2006) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อครู พบว่า ผู้ที่มีส่วนสนับสนุนการส่งเสริมการวิจัยโดยตรง คือ ผู้บริหาร เพื่อนครูและนักเรียน

ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารจึงอาจเป็นทั้งปัจจัยความสำเร็จ (Key success factors) และปัจจัยอุปสรรค (Key failure factors) ในการทำวิจัยและการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู กล่าวคือ ถ้าผู้บริหารไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ก็ถือว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยอุปสรรค แต่ถ้าผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง ผู้บริหารก็เป็นปัจจัยความสำเร็จ การที่ผู้บริหารจะสามารถส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ได้นั้น ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของงานวิจัย (Value research utilization) ว่าเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา สามารถพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้จริง ซึ่งจะต้องมีความมุ่งมั่นในฐานะผู้นำสถานศึกษา (Commitment of leaders) ที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน โดยจะต้องมีการดำเนินการ

อย่างต่อเนื่องจนเป็นงานปกติจึงจะเกิดผลอย่างยั่งยืน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2559 : 316)

จากข้อมูลดังกล่าว ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน คือ การได้รับการกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

3. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษานำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษายกย่องการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จากแนวคิดของนักวิจัยที่มีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบด้วย บัญชา อิงสกุล (2545) สุวรรณดี ตามชู (2553) ชาญภรณ์ ฉันทประเสริฐวุฒิ (2553) สุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทีน (2554) ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554) และ มณฑนา วรรณจันทร์ (2559) และได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหา 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน
- 1.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยยึดข้อมูลจากข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559 จัดทำโดยกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มแผนและนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 228 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 255 คน มีครูผู้สอน จำนวน 2,164 คน รวมทั้งสิ้น 2,419 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางเจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 42-43) จาก จำนวนประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 255 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน และ จากจำนวนประชากร คือ ครูผู้สอน จำนวน 2,164 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน รวมกลุ่ม ตัวอย่างทั้งสิ้น 482 คนโดยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติตามสิทธิ อำนาจหน้าที่ ที่รับผิดชอบ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนใน 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติ หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จ โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจง จัดสรรงบประมาณ การวิจัย อำนวยความสะดวกด้านเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีระบบการนิเทศติดตามการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไป ตามแผนงานที่กำหนดไว้

1.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการยกย่อง ชมเชย ยอมรับความสามารถและประสบการณ์ของครูผู้ทำวิจัย รวมทั้งส่งเสริมในครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะความสามารถด้านการวิจัยโดยส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จัดประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู ส่งเสริมให้ครูนำวิจัยไปใช้ในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาประกอบการตัดสินใจในการบริหาร

1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ด้านการวิจัยเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการวิจัยในชั้นเรียน สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้ผลการวิจัยเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ และการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการทำวิจัยในชั้นเรียนในการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

2. การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบในการหาวิธีแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน โดยการใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

3. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียน จำแนกดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่เป็นข้าราชการครูซึ่งทำหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การจัดขนาดของโรงเรียน โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 ถึง 300 คน

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาซึ่งแบ่งโครงสร้างโดยกระทรวงศึกษาธิการให้มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนติดตามการบริหารจัดการทางการศึกษา รับผิดชอบการพัฒนาการศึกษาในอำเภอโนนแดง อำเภอประทาย อำเภอเมืองยาง อำเภอพิมาย อำเภอชุมพวง และอำเภอลำทะเมนชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
buriaram rajabhat university

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.3 ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.4 รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.5 ขั้นตอนและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1 ความหมายของคำว่าบทบาท
  - 2.2 บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยนับเป็นศาสตร์ที่มีหลักวิชา มีกระบวนการเป็นลำดับขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า วางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบในการค้นหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ แบบปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรม ตลอดจนวิทยาการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมด้วยการใช้แนวคิดและทฤษฎีเป็นหลักเพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้อง ได้รับการยอมรับและมีความเชื่อถือได้สูง การวิจัยจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ วิธีการทำงานและนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการศึกษา ที่มีคุณค่าที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติต่อการพัฒนาการศึกษาไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2559 : 3)

ดังนั้น ในบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพ มีความเข้มแข็งเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ร่วมวิชาชีพและบุคคลในสังคมซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของยุคปฏิรูปการศึกษา

1. ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2542 : 8-9) มาตรา 30 ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา คำว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีความหมายอย่างเดียวกันกับการวิจัยปฏิบัติการ (Action research) การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom research) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) การวิจัยของครูหรือการวิจัยโดยครู (Teacher researcher) และการแสวงหาความรู้โดยตัวครูเองเป็นผู้สะท้อนผล (Self-reflective enquiry) ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

พิชิต ฤทธิจรูญ (2559 : 7) ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ว่าเป็นการวิจัยที่มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางแผนแก้ปัญหาโดยศึกษาปัญหาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและครูแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาหรือการเรียนรู้ ปฏิบัติการแก้ปัญหา ตรวจสอบผลการแก้ปัญหาและสะท้อนผลต่อการแก้ปัญหาระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อหาทางปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนบรรลุผลสำเร็จของการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

กิบสัน (Gibson. 1986 ; อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิจรูญ. 2559 : 5-6) ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในบริบทของโรงเรียนว่าเป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชั้นเรียน

โดยครูผู้สอนมีความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งกระบวนการสะท้อนกลับต่อผลการแก้ปัญหาด้วยตนเองและการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้ความรู้สึกลงและแนวคิดของตนเองมากกว่าของผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยปฏิบัติการจึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานได้ เพิ่มพูนความสามารถเพื่อพัฒนาและควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

มิลส์ (Mills. 2003 ; อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์. 2559 : 4) ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า เป็นการสืบเสาะหาอย่างเป็นระบบที่ดำเนินการ โดยครุณักวิจัย ผู้อำนวยการที่ปรึกษาโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้สารสนเทศว่าจะจัดกระทำอย่างไร โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมทำการสอนอย่างไรและทำอย่างไรให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีที่สุด ข้อมูลสารสนเทศนำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน การปฏิบัติที่สะท้อนผลการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงผลกระทบทางบวกในสิ่งแวดล้อมโรงเรียนและปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียน

โคชี (Koshy. 2010 ; อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิจรรยา. 2559 : 6) ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในบริบททางการศึกษาว่า เป็นวิธีการศึกษาเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเรียนการสอน การประเมินผล และการสะท้อนผลต่อการปฏิบัติงาน โดยการมีส่วนร่วมและการร่วมคิด ร่วมดำเนินการจากผู้ร่วมงาน ซึ่งจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงการปฏิบัติงานทางการศึกษาให้ดีขึ้น

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2557 : 16) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการเป็นแบบแผนการพัฒนาปัญญาจากการทำงาน ผู้บริหารมีบทบาทนำองค์กรหรือโรงเรียนให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมสร้างวัฒนธรรมของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจะเกิดบรรยากาศของการทำวิจัยเพื่อพัฒนาทั้งโรงเรียน ความเข้มแข็งของผู้บริหารและครูย่อมพัฒนาผู้เรียนตามปณิธานและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ความสำเร็จของนักเรียน และความสามารถในการสอนของครูจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผู้บริหารอย่างแท้จริง

ภัทรพร เกษสังข์ (2559 : 5) ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า เป็นการศึกษาค้นคว้าหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบที่สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นงานในหน่วยงาน องค์กร ชุมชนหรือสถานศึกษาโดยนำไปทดลองปฏิบัติจริง พร้อมทั้งสังเกตและสะท้อนผลที่ได้ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวงจรการวิจัย พัฒนาจนสำเร็จเป็นไปตามที่ ต้องการ โดยที่ขั้นตอนการปฏิบัติต้องมีความร่วมมือกันทุกฝ่ายจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 21) ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนว่า เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและนำผลมาใช้ใน

การปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งครูและผู้เรียน

พงศ์เทพ จิระโร (2559 : 29) ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนว่าเป็นการทำวิจัยโดยครูที่มีชั่วโมงสอนเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นงานวิจัยปฏิบัติการ (Action research) เป็นการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัย ประโยชน์สูงสุดเกิดกับผู้เรียน ไม่เน้นการทำวิจัยครบ 5 บท ไม่เน้นการศึกษาวรรณกรรมจนต้องทิ้งห้องเรียน ผู้ที่ไม่มีชั่วโมงสอนจึงไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

พัชวิชญ์ โสยกกุล (2552 : 35) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนหรือเพื่อแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ศุภรัชต์ ภิรมย์รักษ์ (2553 : 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียนโดยทำไปพร้อม ๆ กันกับการเรียนการสอนปกติด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ศุภาภรณ์ ฉันทประเสริฐวุฒิ (2553 : 11) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการสำรวจปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยการสร้างและการพัฒนานวัตกรรม การจัด การเรียนการสอนและทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบของครู ทั้งกระบวนการวิจัยได้ถูกนำมาปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของครูซึ่งส่งผลให้ครูมีทักษะ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมนักเรียน มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา จนหาทางแก้ไขได้สำเร็จ ทำให้เป็นคนมีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในอาชีพครู

รัตนภรณ์ อินคำฟู (2554 : 20) กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการนำปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาศึกษาโดยการนำเครื่องมือหรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาช่วยในการแก้ปัญหอย่างเหมาะสมและถูกต้องเพื่อแก้ไขปัญหาโดยอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบและมีผลย้อนกลับ โดยไม่มีสิ้นสุด

ธวัชชัย ขวดยิ่ง (2555 : 8) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอนทั้งสิ้น กล่าวคือ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทและกระบวนการทั้งหลายที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียน

บัญชา จำปารักษ์ (2555 : 19) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนอันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหายังมีประสิทธิภาพและเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน เป็นงานวิจัยที่ต้องทำควบคู่ไปกับการเรียนการสอนอย่างรวดเร็ว โดยการสร้างและการพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและมีความสัมพันธ์กับปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนและทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบของครูทั้งกระบวนการวิจัยและการผลการวิจัยได้ถูกนำมาปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของครู สามารถนำผลไปใช้ได้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งส่งผลให้ครูมีทักษะมีความสามารถในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาจนหาทางแก้ไขได้สำเร็จ ทำให้เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในวิชาชีพครู

อนงค์ ปัญจพันธ์ (2556 : 15) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการเพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาปรับปรุงในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูเองเป็นสำคัญ เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ อย่างแท้จริง มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งเน้นการแก้ปัญหาในชั้นเรียน นำผลการวิจัยมาแก้ไข ปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้มีประสิทธิผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พิรยุทธ ชื่นฉ่ำ (2557 : 18) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูผู้สอนได้ดำเนินการคู่กับการจัดการเรียนการสอน โดยการสำรวจพบสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและแสวงหาแนวทางแก้ไขจนบรรลุเป้าหมายส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพดีขึ้น ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายของการเรียน

อังการพิสุทธิ์ สยามประโคน (2559 : 11-12) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่กระทำโดยครูผู้สอนอย่างมีขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาสื่อ หรือวิธีการที่นำมาใช้ใน

การวิจัย การวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัย และเสนอผลการศึกษา ข้อค้นพบที่ได้ในรูปแบบเอกสารวิจัยหรือรายงานการพัฒนาผู้เรียน ไม่เน้นการทำวิจัยครบ 5 บท แต่เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบสาเหตุปัญหาของผู้เรียนหรือในชั้นเรียน อาจใช้วิธีการสังเกต การจดบันทึก การวิเคราะห์ หรือการสังเคราะห์ แล้วครูผู้สอนนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อหาวิธีการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้สื่อนวัตกรรมโดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบในการหาวิธีแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน โดยการใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

2. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

นโยบายการศึกษาของประเทศได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยทางการศึกษา เนื่องด้วยการวิจัยเป็นกลไกหลักที่นำไปสู่การสร้างเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนและครูผู้สอนมีทักษะกระบวนการคิด สรรสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานความรู้ของการวิจัยและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังที่มีนักวิชาการให้ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

พจนินดา ผิดูซ (2551 : 23-24) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อผู้เกี่ยวข้อง คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง โรงเรียน สิ่งแวดล้อมและวงการศึกษาดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับนักเรียน/ผู้เรียนทำให้ครูผู้สอนรู้ปัญหา หาทางแก้ไขปัญหารับเปลี่ยนพฤติกรรมเรียนการสอน สามารถยกระดับความรู้ ความสามารถของนักเรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความประพฤติให้ดีขึ้น
2. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ตระหนักถึงหน้าที่ มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ พัฒนาและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อตนเองเพื่อนำไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ
3. สร้างการทำงานที่มีส่วนร่วมในโรงเรียน ครูมีอิสระในการศึกษาค้นคว้า ส่งผลให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีระบบ มีประสิทธิภาพส่งเสริมการทำงานของครูอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนเพื่อประโยชน์ต่อวงวิชาการ เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการทำงาน สะท้อนผลการทำงาน การเผยแพร่ เป็นประโยชน์ต่อครูเพื่อแสวงหาความรู้ ส่งเสริมการจัดทำผลงานทางวิชาการ ทำให้วงวิชาการมีผลงานที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ผ่านเกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

กองการวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(2552 : 10-11) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ทำให้การจัดการเรียนการสอน บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถใช้นวัตกรรม วิธีการ เทคนิคการสอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน
2. ทำให้ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถนำข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัย มาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
3. ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมจนบรรลุศักยภาพสูงสุด เนื่องจากครูสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละคน
4. ทำให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลที่ใช้ปรับปรุงพัฒนางานบริหาร และจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ครูใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้น
6. ทำให้มีข้อมูลในการปรับปรุงหรือดัดแปลงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีระบบ

7. ทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานหรือกำหนดนโยบายของหน่วยงาน
พัชวิชัย โสยกกุล (2552 : 41) กล่าวว่า การวิจัยช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และใช้ในการขอเลื่อนตำแหน่งของครูให้สูงขึ้น เช่น เลื่อนวิทยฐานะจากวิทยฐานะครูชำนาญการ เป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ จำเป็นต้องมีผลงานการวิจัยเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาออกจากรั้วนั้นยังนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ศุภรัช ภิรมย์รักษ์ (2553 : 7) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูมีพลังอำนาจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ทันทั่วทั้งที่ ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพ ครูทำงานได้อย่างมีระบบ ประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความรู้ลึกเป็นเจ้าของและภูมิใจในวิธีการที่นำมาใช้ในโรงเรียน สามารถกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมโดยมีผลการวิจัยรองรับ ผู้เรียนได้รับการแก้ไขพัฒนาอย่างสมบูรณ์และเต็มศักยภาพทั้งในด้านความรู้ความสามารถทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554 : 12) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อนักเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนและวงการศึกษา กล่าว คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตาม

ศักยภาพ มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคมตรงตามความมุ่งหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ครูมีการพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ ทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถนำการวิจัยมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน โรงเรียนสามารถกำหนดแผนหรือนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมโดยมีการวิจัยรองรับ ซึ่งจากที่กล่าวมาเป็นการก่อเกิดการพัฒนาในวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานและแสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

เกษร สังขวงศ์ (2555 : 25-26) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการทำงานปกติของครู ผลงานวิจัยในชั้นเรียนจะทำให้ครูเกิดความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน เนื่องจากได้ผ่านการดำเนินการอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ สามารถให้คำตอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของครู เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพของตนเองและพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนุวัติ คุณแก้ว (2555 : 22) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักเรียน การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูได้ทราบปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในการเรียนหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา ส่งเสริม พัฒนาการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น
2. ความสำคัญต่อครู การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูได้ทราบผลย้อนกลับในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่ามีปัญหาสิ่งใดบ้างที่นักเรียนไม่เข้าใจ จึงทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนเสนอเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
3. ความสำคัญต่อโรงเรียน การวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนจะช่วยให้โรงเรียนมีคุณภาพและช่วยในการสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
4. ความสำคัญต่อวิชาชีพครู การวิจัยในชั้นเรียนจะทำให้ครูได้พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งช่วยให้เกิดองค์ความรู้ มีแนวทางการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ เป็นผลทำให้วิชาชีพครูมีมาตรฐานยิ่งขึ้น
5. ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ เป็นอย่างดี ส่งผลให้ประเทศมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญใน

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น

อนงค์ ปัญจันท์ (2556 : 17) กล่าวถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ทำให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

อัจฉรา สอนชา (2556 : 35) กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญ ช่วยให้ครูผู้บริหารตัดสินใจแก้ปัญหาได้ตรงจุด ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียน ครูมีความรับผิดชอบทำงานอย่างมีระบบ มีการวางแผนที่ดี ครูใช้กระบวนการวิจัยช่วยในการพัฒนาประสิทธิภาพของนักเรียน สามารถนำผลการวิจัยพัฒนาตนเองและนำไปวางแผนการพัฒนางานวิชาการ พัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ได้

ประภัสสร โห้แจ่ม (2557 : 15) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการ โดยเฉพาะครูผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางด้านวิชาการในยุคของสังคมปัจจุบัน ผลการวิจัยช่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาทฤษฎีสู่การปฏิบัติโดยอาศัยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

พิรยุทธ ชื่นฉ่ำ (2557 : 19) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนก่อเกิดประโยชน์และความสำคัญต่อครูผู้สอน ต่อตัวนักเรียน ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ เป็นการพัฒนาวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน วงการทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาที่มีระบบ เป็นการแก้ปัญหการจัดการเรียนการสอน ที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้อีกเพิ่มขึ้น ในทางที่ดี มีคุณลักษณะเป็นไปตามที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ช่วยเพิ่มทักษะของครูผู้สอนที่สามารถเชื่อมโยงไปยังปัจจัยทางการศึกษาอื่นให้ดีขึ้น

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 24-25) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนดังนี้

1. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการทำวิจัย การประยุกต์ใช้การตระหนักถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน

3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ

4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรเนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา

5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัยทำให้กระบวนการวิจัยมีความเป็นประชาธิปไตยและทำให้เกิดยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ

6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิภาพ

7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และครูเกิดการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติที่เน้นการสะท้อนผล ทำให้การวิจัยแบบนี้ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในการค้นพบร่วมกัน

สิทธิเดช ฐานบัญชา (2559 : 36) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูค้นพบวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนของครูได้ตรง ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ครูทำงานอย่างมีระบบ รู้สึกภาคภูมิใจในวิธีการที่นำไปใช้และมีความก้าวหน้าทางการศึกษา

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559 : 8-10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัย ดังนี้

1. ช่วยขจัดปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ครูต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เมื่อครูได้จัดการเรียนรู้แล้ว อาจพบว่าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งแสดงว่าได้เกิดปัญหาการเรียนรู้ ปัญหาการเรียนรู้ดังกล่าวจะยังคงมีอยู่ต่อไปและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน หากครูยังไม่คิดหาวิธีการแก้ไข แต่ถ้าครูมีความปรารถนาดีต่อผู้เรียนในฐานะลูกศิษย์ และมีความสำนึกรับผิดชอบต่อคุณภาพของผู้เรียนแล้วคิดหาวิธีการหรือใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ก็จะช่วยให้ปัญหาลดลงหรือหมดไป ผู้เรียนก็จะมีคุณภาพ การดำเนินการของครูในลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าครูได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แล้ว ซึ่งช่วยขจัดปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2. ได้เลื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งครูได้มีโอกาสคิดหาวิธีการหรือใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ สำหรับแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ถ้าวิธีการหรือนวัตกรรมดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้หรือพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ก็ถือว่าวิธีการหรือนวัตกรรมนั้นมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อครูที่จะได้เรียนรู้ดูเป็นแบบอย่างและนำไปปรับใช้หรือเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ได้เลื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพครู

3. มีฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและการวิจัย เป็นกระบวนการที่ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถนำไปใช้วางแผนพัฒนาโรงเรียนได้อย่างถูกต้องทิศทาง ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องทำให้การวางแผนถูกต้อง ข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาอย่างรวดเร็วทำให้โรงเรียนตัดสินใจได้เร็วไม่ล่าช้า โรงเรียนจึงต้องมีฐานข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยระบบฐานข้อมูลสำคัญ 3 ฐานข้อมูลหลัก คือ ฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอนและฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ

4. ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพของครู ครูที่ได้ทำวิจัยจะมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ช่วยยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู การที่ครูได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และมีการส่งเสริมสนับสนุนของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้ครูได้ร่วมประชุม สัมมนานำเสนอผลงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านการวิจัยและมีผลงานวิจัยของครูเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการพัฒนาการวิจัยของครูมากขึ้น ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยเป็นฐาน ซึ่งทำให้หลักการจัดการเรียนรู้หรือศาสตร์การสอนมีความก้าวหน้าพัฒนาและมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานการทำงานของครูหรือวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญและประโยชน์ต่อครูผู้สอนในด้านการพัฒนางานวิชาชีพและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของผู้เรียน ช่วยยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถใช้งานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการทำงานของครู สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

3. ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนจะมีความแตกต่างจากการวิจัยเชิงวิชาการ โดยการวิจัยเชิงวิชาการ มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้เชิงทฤษฎีและนำไปใช้สรุปอ้างอิงเพื่อการตีพิมพ์ เผยแพร่ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนมุ่งเน้นการหาวิธีการเพื่อพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนโดยไม่วางเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อสรุปอ้างอิง ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 70-71) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มุ่งแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในชีวิตประจำวันของครูผู้วิจัย ซึ่งจะพบว่าในการปฏิบัติงานมักพบปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ครูจะคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหาแล้วนำมาทดลองปฏิบัติ ศึกษาผลที่เกิดขึ้นว่าสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้หรือไม่ แก้ได้มากน้อยเพียงใด ถึงระดับที่ต้องการหรือไม่ มีเงื่อนไขอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ไม่บรรลุตามที่มุ่งหวังไว้จะทำการปรับปรุงในส่วนที่ไม่ค่อยได้ผล เพิ่มวิธีการ เทคนิคต่าง ๆ แล้วลองนำไปปฏิบัติใหม่ ตรวจสอบดูผล เป็นต้น
2. มีการลงมือปฏิบัติหรือกระทำปรับปรุงให้ดีขึ้น อาจสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ตามแผนที่วางไว้ ซึ่งจะยุติการศึกษาเรื่องนี้หรืออาจต้องทำการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจนพบแนวทางที่ดีตามที่มุ่งหวังไว้ก็ได้
3. ผู้วิจัยอาจทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของตนเองด้วยตนเองคนเดียวหรือทำวิจัยร่วมกัน (Participatory) หลายคนที่ได้ เช่น ร่วมกับครูคนอื่น ๆ นักเรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น
4. เน้นการวิจัยที่เฉพาะที่ ไม่ได้มุ่งการนำผลการวิจัยไปใช้ในการสรุปอ้างอิงหรือสรุปครอบคลุม กล่าวคือ ผู้วิจัยลงมือดำเนินการเพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองไม่ได้มุ่งไปใช้ที่อื่น ๆ
5. ในการดำเนินการวิจัย ครูผู้วิจัยอาจมีการเปลี่ยนแปลงในจุดมุ่งหมายและวิธีการวิจัยเพื่อให้เกิดความเหมาะสมบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้นได้

การวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงเป็นกิจกรรมใดที่ดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาโดยคิดค้นวิธีการลงมือปฏิบัติแก้ปัญหานั้น สามารถแก้ปัญหาได้อย่างสมบูรณ์หรือแก้ได้เป็นระดับหนึ่ง ครูได้ความรู้ใหม่ นับว่าเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยรายบุคคลหรือรายกรณีที่แก้ปัญหาคด้วยการวิจัยแก้ปัญหาผู้เรียน การวิจัยพัฒนาการสอนและสื่อการเรียนการสอนจัดเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการได้ด้วย

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 28) กล่าวถึงลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อหาวิธีการที่ใช้ได้ผลกับนักเรียน และช่วยค้นหาวิธีการแก้ปัญหา

โดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรการวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้มุ่งเน้นสร้างผลงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ ผู้เรียนเองก็สามารถเป็นผู้วิจัยเพื่อหายุทธวิธีต่าง ๆ ที่มีประสิทธิผลที่สุดสำหรับตัวเองและทดสอบว่าวิธีใดจะช่วยให้เขาเรียนได้ดีที่สุด เพราะฉะนั้นตัวผู้เรียนเองเป็นผู้ควบคุมตนเองและเริ่มเรียนรู้ที่จะเรียนด้วยตนเอง ตัวผู้สอนเองก็ทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งครูและผู้เรียนก็จะเกิดความร่วมมือกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอน ในระหว่างการทำวิจัยทั้งครูและผู้เรียนควรพูดคุยหารือกันเกี่ยวกับยุทธวิธีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ และเมื่อได้ผลการวิจัยก็แลกเปลี่ยนกับเพื่อนครู ซึ่งทำให้องค์กรครูเป็นหน่วยงานที่มีพลังในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น นอกจากนี้การวิจัยในชั้นเรียนสามารถทำได้แบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการครูอาจวิจัยคนเดียวหรือจับมือร่วมกันกับนักวิชาการในมหาวิทยาลัยท้องถิ่นก็ได้

นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 30-31) ได้วิเคราะห์ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนในประเด็นต่าง ๆ ได้ผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมาย มุ่งสร้างความรู้เฉพาะเพื่อใช้ในห้องเรียนของครูผู้วิจัย
2. ผู้วิจัย ดำเนินการ โดยครูผู้สอนในห้องเรียน มีลักษณะการวิจัยแบบร่วมมือ (Collaborative research) ใช้วงจรการวิจัยแบบ POAR
3. วงจรของการวิจัย มีขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนกลับและปรับปรุง (Reflection) โดยขั้นตอนการสะท้อนกลับและปรับปรุง (Reflection) เป็นขั้นตอนที่เด่นที่ทำให้การวิจัยนี้แตกต่างจากการวิจัยอื่น
4. วิธีการวิจัย ไม่เน้นการกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี แต่ใช้ประสบการณ์ของผู้สอน ไม่เน้นแบบแผนการวิจัยมาก ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ
5. การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาในห้องเรียน (Solution) ใช้วิธีการเชิงอัตวิสัย (Subjective) โดยอาศัยประสบการณ์ของครูนักวิจัยแต่ละคนจะใช้วิธีการเชิงปรนัยในการตรวจสอบผลการวิจัย
6. กลุ่มเป้าหมายที่ต้องทำวิจัย คือ นักเรียนในห้องเรียนอาจเป็นรายคนหรือรายห้อง
7. ข้อมูลวิจัย ครูเป็นผู้เก็บข้อมูล ใช้วิธีการสังเกต หลักฐาน การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ
8. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ไม่เน้นการวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง
9. การอภิปราย แปลความหมายข้อค้นพบจากการวิจัย ครูนักวิจัยและเพื่อนครูจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การวิจัยร่วมกัน มีการถกอภิปรายถึงวิธีการแก้ปัญหาที่ใช้และผลที่เกิดขึ้น

10. ช่วงเวลาที่ใช้ในการวิจัย ทำเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและทำอย่างรวดเร็วเพื่อให้สามารถทดลองใช้ผลตามแนวทางที่ครุนักวิจัยตัดสินใจจะใช้

11. การใช้ผลการวิจัย นำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในห้องเรียนทันทีและตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น ไม่เน้นการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นบทความวิชาการ

พิชิต ฤทธิจรูญ (2559 : 15) กล่าวว่าขอบข่ายลักษณะของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นี้สำคัญมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การวิจัยที่มุ่งทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพหรือปัญหาการเรียนรู้อันเป็น การวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เรียน สภาพการณ์และปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในชั้นเรียน ประกอบด้วย การสำรวจชั้นเรียน (Classroom survey) การวิเคราะห์พฤติกรรมในชั้นเรียน (Behavior analysis) และการศึกษาเฉพาะกรณี (Case study) การวิจัยลักษณะนี้เป็นการวิจัยเพื่อการอธิบาย (Explanatory research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

2. การวิจัยที่มุ่งปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน เป็นการวิจัยที่มุ่งคิดค้นหาวิธีการ นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การวิจัยในลักษณะนี้เป็นการวิจัยเพื่อการพัฒนาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Semi-experimental research) หรือการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research)

ทั้งนี้ พิชิต ฤทธิจรูญ (2559 : 22-25) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันมีประเด็นต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. จุดเริ่มต้นของการวิจัย เริ่มต้นจากสภาพปัญหาการเรียนรู้อันของผู้เรียนหรือปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู และครูมีความคิด มีความปรารถนาดีที่จะแก้ปัญหาการเรียนรู้อันหรือปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง

2. ปัญหาการวิจัย ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นประเด็นปัญหาที่เล็กแต่มีความสำคัญและความหมายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนการสอนตามหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

3. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการวิจัย เพื่อแก้ปัญหา พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

4. ผู้วิจัย ดำเนินการ โดยครูผู้สอนที่รับผิดชอบในแต่ละรายวิชา

5. ประชากรหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องทำวิจัย มุ่งศึกษาผู้เรียนที่เรียนในแต่ละรายวิชา ที่มีปัญหาการเรียนรู้อัน ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม รายห้องเรียน หรือทั้งระดับชั้นเรียนที่ครุนักวิจัยมีส่วนรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน

6. ช่วงเวลาในการทำวิจัย ครูนักวิจัยทำวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนหรือให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ทันต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่นานนัก

7. กระบวนการวิจัย ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการวงจร PAOR ที่เป็นวงจรเดียวกับการปฏิบัติงานตามปกติโดยเริ่มจากวงจรเล็ก ๆ ของการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนผล (Reflect) ที่นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง

8. วิธีดำเนินการวิจัย ไม่เน้นการกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี ไม่เน้นแบบแผนการวิจัยและการออกแบบการวิจัยที่เคร่งครัด

9. การกำหนดวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนโดยอาศัยประสบการณ์ของครูนักวิจัย การเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างของเพื่อนครูหรือการศึกษาค้นคว้าวิธีการ นวัตกรรมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้วนำมาทดลองใช้และตรวจสอบผล

10. การเก็บรวบรวมข้อมูล ครูเป็นผู้เก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสังเกตหลักฐาน การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน การทดสอบ ประเมินความรู้ ทักษะผู้เรียน

11. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นพื้นฐาน ไม่เน้นการวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง

12. การเขียนรายงานการวิจัย ครูนำเสนอผลการวิจัยไว้เป็นหลักฐานการปฏิบัติงานในวิชาชีพครู โดยไม่เน้นรูปแบบรายงานแต่มุ่งนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

13. การนำผลการวิจัยไปใช้ นำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหา พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูในแต่ละรายวิชา ไม่มุ่งนำผลไปใช้ในวงกว้างหรือไม่เน้นการสรุปอ้างอิงและตีพิมพ์เผยแพร่เป็นบทความวิชาการ

ชมชล นาพิมพ์ (2553 : 19) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาคำถามการเรียนการสอนของครูเองที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอาจเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มหรือทั้งห้องเรียน โดยครูผู้สอนเป็นผู้วิจัยเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ต้องจิตร์ โสมะกีร์ (2554 : 14) กล่าวว่า ลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่าเป็นวิธีหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้ ครูจะเข้าใจว่า การวิจัยเป็นวิธีการที่ยุงยากและต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างดี แต่จริงแล้วครูได้ทำงานในลักษณะของนักวิจัยอยู่บางส่วนแล้ว คือ สอนพร้อมกับแก้ปัญหาในห้องเรียน

สุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทีน (2554 : 17) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน คือ เป็นกระบวนการเพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ของครูเองอย่างเป็นระบบและมีวงจรการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนการสอนตามปกติและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

พงศศักดิ์ ผลบุญพ (2554 : 18) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนเป็น การแก้ปัญหาหรือพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบอย่างเป็นระบบมีแบบแผน มีจุดมุ่งหมายแน่นอน จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

สัจจา พรหมเมตตา (2554 : 17) กล่าวว่า ลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็น กระบวนการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาและเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นวัฏจักรไม่มีที่สิ้นสุดว่า สภาพการสอนในชั้นเรียนนั้นจะมีปัญหาหรือไม่ก็ตาม ครูผู้สอนยังต้องใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุง และพัฒนาการสอนของตนอยู่ตลอดเวลาให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

รัตนา แสงบัวเผื่อน (2555 : 4) กล่าวว่าลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนกับความแตกต่างของการวิจัยโดยทั่ว ๆ ไปว่า การวิจัยเป็นวิธีการศึกษาหาความรู้ที่เป็นระบบโดยใช้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งการวิจัยประเภทใดก็ตามจะมีขั้นตอนสำคัญ ๆ ไม่แตกต่างกัน คือ การกำหนดปัญหาการวิจัย การแสวงหาลู่ทางแก้ปัญหา การใช้วิธีการต่าง ๆ แก้ปัญหา การบันทึก และการปฏิบัติการแก้ปัญหาและการสรุปและนำเสนอผลการแก้ปัญหา สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงานเช่นเดียวกับการวิจัยทั่วไป แตกต่างกันที่การวิจัยในชั้นเรียน มีเป้าหมายเพื่อ การแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มิใช่การมุ่งสร้างองค์ความรู้เพื่อ พัฒนาหรือขยายองค์ความรู้ในศาสตร์ของตนเอง ดังนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการทำวิจัยไปพร้อม ๆ กับการจัดการเรียนการสอน ไม่แยกส่วนออกจากกัน นอกจากนั้นการวิจัยในชั้นเรียน ไม่มีรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยที่เป็นทางการมากนัก อาจทำเป็น วิจัยง่าย ๆ 4-5 หน้า หรือจะทำเป็นวิจัย 5 บท ก็ได้เช่นกัน

สุธาสินี คัยนันท์ (2558 : 15) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัย ในเรียนที่กระทำด้วยวิธีที่ง่ายแต่ได้ประโยชน์มาก ด้วยเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน ชั้นเรียนเมื่อครูนำทฤษฎีหรือหลักการมาทดลองปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในตัวเองและเป็นการวิจัยกับประชากร ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง จึงเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของครู เป็นการวิจัยที่มีความยืดหยุ่น สามารถพัฒนาการเรียนการสอน ของครูได้อย่างตรงตามความต้องการ

อังการพิสุทธ์ สยามประ โคน (2559 : 19) กล่าวว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน สามารถพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้กระบวนการวิจัยที่เป็นวิทยาศาสตร์ เช่นเดียวกับการวิจัยโดยทั่วไป ได้แก่ การกำหนดปัญหาการวิจัย การแสวงหาสู่ทางการวิจัย การใช้วิธีการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา การบันทึกและการปฏิบัติการแก้ไขปัญหา การสรุปและนำเสนอผลการแก้ปัญหา แต่การวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะมีลักษณะเด่น คือ เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน ไม่แยกครูออกจากการเรียนการสอนในห้องเรียน มีเป้าหมายเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูศึกษา การแก้ปัญหาหรือพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการสอนของตนเอง และกระทำการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนโดยไม่เน้นระเบียบวิธีวิจัย มุ่งเน้นการปฏิบัติงานของครูเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

4. รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนนั้นมีหลายประเภทซึ่งแต่ละประเภทจะมีรูปแบบการวิจัยที่แตกต่างกันออกไปตามประเด็นของปัญหา สำหรับรูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน ได้มีนักวิชาการให้แนวคิดไว้หลายท่านดังนี้

สุบรรณ จ่าปาศรี (2552 : 32) กล่าวถึงรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การวิจัยจะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้ทำการสอนเองและนำผลมาพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพซึ่งสามารถจำแนกรูปแบบการวิจัย ได้ดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom action research) เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน
2. การวิจัยปฏิบัติการแบบรวมพลัง (Collaborative action research) เป็นการวิจัยที่ดำเนินงานโดยครูหลายคนร่วมกันทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนหลาย ๆ ชั้น
3. การวิจัยปฏิบัติการระดับ โรงเรียน (School wide action research) เป็นการวิจัยที่ดำเนินงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

อังการพิสุทธ์ สยามประ โคน (2559 : 25) จำแนกประเภทของการวิจัยได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การวิจัยเชิงวิชาการ (Academic research) หรือที่มีลักษณะคล้ายกันเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการเชิงเทคนิค (Technical action research) เป็นการวิจัยที่มีการใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงไปยังประชากรทั้งหมด

2. การวิจัยที่เป็นกึ่งทางการ (Semiformal research) หรือที่มีลักษณะคล้ายกันเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการเชิงเทคนิค (Technical action research) เป็นการวิจัยที่มีการอ้างอิงกลุ่มที่แคบลงมา ไม่เน้นการศึกษาเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากนัก

3. การวิจัยไม่เป็นทางการ (Informal research) หรือที่มีลักษณะคล้ายกันเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการอิสระ (Emancipatory or participatory action research) เป็นการวิจัยที่ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดในการวิจัย ซึ่งงานวิจัยในชั้นเรียนจัดอยู่ในกลุ่มงานวิจัยไม่เป็นทางการ ในส่วนของรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ในการทำวิจัยซึ่งเป็นประเภทไม่เป็นทางการ สามารถจำแนกได้ 2 รูปแบบ ตามสถานการณ์ที่ครูกำลังประสบอยู่ในขณะที่ทำการสอน ได้แก่ การวิจัยเพื่อความเข้าใจปัญหาในชั้นเรียน เช่น การศึกษาสถานการณ์ในชั้นเรียน การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน เช่น การทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ศุวิมล ว่องวานิช (2557 : 34-37) ได้นำเสนอรูปแบบของการวิจัยปฏิบัติการของนักวิชาการดังนี้

1. รูปแบบการจัดปฏิบัติการแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ

1.1 การวิจัยแบบเป็นทางการ (Formal research) เป็นงานวิจัยที่มีแบบแผน เครื่องครัดมีลักษณะการทำงานและการนำเสนอผลงานเหมือนงานวิจัยเชิงวิชาการของนักวิจัยมืออาชีพ

1.2 การวิจัยไม่เป็นทางการ (Informal research) เป็นงานวิจัยที่ไม่ยึดแบบแผน การวิจัยอย่างเคร่งครัด มุ่งเน้นที่การตอบคำถามการวิจัยมากกว่าข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย พยายามใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วความปกติกการนำเสนอผลงานจะเสนอเพียงประเด็นสำคัญเท่านั้น

2. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิส (Kemmis) และ ซูเบอร์-สเคอร์ริท (Zuber-Skerritt)

2.1 การวิจัยปฏิบัติการเชิงเทคนิค (Technical action research) การวิจัยตามรูปแบบนี้ มีเป้าหมายของการวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน โดยอาศัยบุคคลภายนอก (Outsiders) มาช่วยในการทำวิจัยในหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติ (ครู) จะอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับของนักวิจัยภายนอก บุคคลภายนอกเล่นบทของผู้วิจัยหลัก โดยที่ครูไม่ค่อยมี

บทบาทในการนำเสนอความคิด วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยมาจากความคิดของนักวิจัยภายนอก เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเน้นเทคนิคการทำวิจัยที่ตอบคำถามวิจัยที่รัดกุม ข้อค้นพบที่ได้อาจใช้ไม่ได้กับการปฏิบัติจริง

2.2 การวิจัยปฏิบัติการเชิงปฏิบัติจริง (Practical action research) เป็นการวิจัยที่นักวิจัยภายนอกแสดงบทบาทของที่ปรึกษาด้านกระบวนการทำงาน (Process consultancy role) มีเป้าหมายของการวิจัยที่มากกว่าแบบแรก คือ นอกจากช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานแล้วยังมุ่งสร้างความเข้าใจและมุ่งพัฒนาวิชาชีพให้กับผู้ปฏิบัติด้วย ในกระบวนการวิจัยจะส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติสะท้อนผลและคิดวิเคราะห์พัฒนาปรับปรุงการทำงานของตนเอง ดังนั้นครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติในโรงเรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้กระบวนการวิจัยและมีส่วนในการเสนอความคิดในประเด็นปัญหาวิจัยที่มาจากการปฏิบัติจริงและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้

2.3 การวิจัยปฏิบัติการเชิงวิพากษ์/อิสระ (Critical/Emancipator action research) เป็นการวิจัยที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยภายนอกและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน เป้าหมายของการวิจัยเพิ่มเติมจากการวิจัยปฏิบัติการแบบที่ 1 และ 2 คือ นอกจากพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน การส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในการพัฒนาปรับปรุงการทำงานแก่ผู้ปฏิบัติแล้วยังต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงานที่เป็นอยู่ในองค์กรให้ดีขึ้นกว่าเดิม แม้จะมีบุคคลภายนอกมาร่วมด้วย แต่ทุกคนต่างมีสิทธิมีเสียงในการแสดงความคิดเห็นเท่าเทียมกัน จะไม่มีผู้แสดงบทบาทเป็นที่ปรึกษาการวิจัยเหมือนแบบที่ 2 การวิจัยแบบนี้เปิดโอกาสให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยแก่ผู้ปฏิบัติและนักวิจัยจะเป็นอิสระจากความรู้ กฎเกณฑ์และพันธนาการทางความคิดเดิม

3. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ คาลฮูน (Calhoun)

3.1 การวิจัยของครูแบบทำคนเดียว (Individual teacher research) เป็นการวิจัยที่เน้นการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง โดยครูกำหนดปัญหาในห้องเรียนที่ต้องการแก้ไขและหาแนวทางแก้ไข นักเรียนอาจไม่มีส่วนในการช่วยกำหนดทางเลือกต่าง ๆ หากจะมีผู้ปกครองเกี่ยวข้องด้วยการทำวิจัย ก็จะเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูลมากกว่า

3.2 การวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือ (Collaborative action research) เป็นการวิจัยที่ทำเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยมีจำนวน 1-2 คนขึ้นไป ประกอบด้วยครู ผู้บริหารและนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยหรือบุคลากรอื่น ๆ มีจุดมุ่งหมายเน้นที่ปัญหาและระดับพื้นที่ของตนแต่ยังเป็นกระบวนการที่เป็นการสืบค้นความรู้ในห้องเรียน กระบวนการทำวิจัยจะเหมือนกับการทำวิจัยของครูที่ทำคนเดียว

3.3 การวิจัยปฏิบัติการแบบทำทั่วทั้งโรงเรียน (School wide action research) เป็นการวิจัยที่คณะทำงานเป็นผู้ปฏิบัติในโรงเรียน มีการทำงานโดยเลือกปัญหาวิจัยที่สนใจร่วมกัน มีการรวบรวมข้อมูล การจัดระบบ และการแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง กระบวนการวิจัยเป็นแบบวงจรต่อเนื่องมีหน้าที่เหมือนการประเมินความก้าวหน้า มีจุดมุ่งหมายเน้นที่การปรับปรุงโรงเรียน ได้แก่ 1) การค้นหาวิธีปรับปรุงโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหา 2) พยายามปรับปรุงการทำงานเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันแก่นักเรียน และ 3) เพิ่มขอบข่ายของสาระในการสืบค้นแนวทางการแก้ปัญหา

4. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการจากการสังเคราะห์ของนงลักษณ์ วิรัชชัย

4.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

4.2 การวิจัยปฏิบัติการแบบรวมพลัง (Collaborative action research) เป็นงานวิจัยที่ดำเนินการ โดยครูหลายคนร่วมกันทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนหลาย ๆ ชั้นหรือแผนกวิชาหรือภาควิชา คณะนักวิจัยเกิดจากการรวมตัวกันของครูที่มีความชำนาญเฉพาะต่างกันมาร่วมกันทำวิจัย โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

4.3 การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียน (School wide action research) เป็นการวิจัยที่ดำเนินงาน โดยผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน อาจรวมหน่วยงานนอกโรงเรียนด้วย มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา โรงเรียนและสภาพแวดล้อมโรงเรียน

4.4 การวิจัยปฏิบัติการอิงชุมชน (Community-based action research) เป็นการวิจัยที่อาศัยความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน โดยอาศัยพลังของชุมชนที่จะระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งมาพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนขึ้นอยู่กับปัญหาของครูผู้สอนเองว่าปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียนของตนเองหรือว่าเป็นปัญหาระดับช่วงชั้นที่ครูผู้สอนจะต้องร่วมกันแก้ปัญหาหรือเป็นปัญหาทั้ง โรงเรียน ซึ่งทุกคนต้องมีส่วนร่วมช่วยกันแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการวิจัย

5. ขั้นตอนและกระบวนการของการวิจัยในชั้นเรียน

การทำวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะกระบวนการที่น่าเชื่อถือและเป็นระบบ มีลักษณะทางกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีนักวิชาการกำหนดขั้นตอนกระบวนการของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

เคมมิส (Kemmis, 1988 ; อ้างถึงในพินันท์ คงคาเพชร, 2552 : 13) กล่าวว่า
วิธีวิทยาการวิจัยปฏิบัติการได้รับการพัฒนาเป็นครั้งแรกโดย เลวิน (Lewin) เมื่อปี ค.ศ. 1973
มีลักษณะสำคัญของกระบวนการวิจัย 4 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการวิจัย ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญสองกิจกรรมคือ การวิจัย (Research) และการปฏิบัติ (Action) การวิจัยเป็นการเรียนรู้โดยการจัดการด้วยตนเอง (Self-managed learning) จากการวิจัยทดลองกับสภาพปัญหาจริงในองค์กร และมีการนำความรู้จากผลงานวิจัย ไปใช้ปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามที่กำหนด (Plan and change) จนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในองค์กร
2. กระบวนการวิจัย เป็นการดำเนินการตามวงจรวิจัย (Research cycle) ซ้ำ ๆ กันหลายรอบ โดยแต่ละวงจรประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ 4 กิจกรรม คือ การระบุปัญหาวิจัย (Problem identifying) การวางแผนงานวิจัย (Research planning) การปฏิบัติการ (Acting) และการประเมินผล (Evaluating)
3. กระบวนการวิจัยเน้นความสำคัญของมุมมองที่แตกต่างระหว่างผู้ร่วมงานวิจัยทุกฝ่าย ในการทำงานการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะทำให้ได้ข้อค้นพบ ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประยุกต์ปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
4. ผลที่ได้รับจากการวิจัย นอกจากจะได้ความรู้เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและตรวจสอบทางทฤษฎีและหลักวิชาแล้ว ต้อง ได้ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้จริง เป็นประโยชน์โดยตรงต่อองค์กรแบบทันทีและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากิจกรรมในชีวิตประจำวันในสังคม

ต่อมาวงจรวิจัยปฏิบัติการของเลวิน (Lewin) ได้รับการพัฒนาขึ้นจนมีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม เช่น ได้มีการพัฒนางจรการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอันเป็นที่รู้จักกันดีในชื่อของวงจรการวิจัย P-A-O-R ประกอบด้วย (บัวสอน จำปาศรี, 2558 : 28-29)

1. ขั้นวางแผน (Plan = P) ขั้นตอนการรับรู้ปัญหา และสำรวจตรวจตราเพื่อทำความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวทางและวางแผนการดำเนินงานตามประเด็นวิจัยซึ่งอาจเป็นประเด็นวิจัยบริสุทธิ์หรือประเด็นวิจัยประยุกต์
2. ขั้นปฏิบัติการ (Action = A) ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยใช้เวลาดำเนินการต่อเนื่องหรือทำซ้ำ ๆ จนกว่าจะสามารถแก้ปัญหา/ตอบคำถามวิจัยได้
3. ขั้นการสังเกต (Observation = O) ขั้นตอนการสำรวจสังเกตรวบรวมบันทึกข้อมูลอย่างมีระบบให้ทราบถึงสภาพและผลการปฏิบัติงานระหว่างการดำเนินงานและภายหลัง

การดำเนินงาน รวมทั้งผลการตรวจสอบคุณภาพของสิ่งที่พัฒนาตามแผนงานที่กำหนดไว้ ผลที่ได้จากการสังเกตของนักวิจัยนับเป็นองค์ความรู้ที่นักวิจัยได้เรียนรู้จากการวิจัย

4. **ขั้นการคิดสะท้อน (Reflection = R)** ขั้นตอนการนำผลการดำเนินงานที่ได้จากขั้นการสังเกตมาพิจารณาไตร่ตรอง ทบทวน ใช้ความคิดสะท้อนว่านักวิจัยทำการวิจัยได้ผลอย่างไร ได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินงานวิจัย ได้นำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติอย่างไร เมื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เกิดการพัฒนางานอย่างไร มีการดำเนินการวิจัยต่อเนื่องอย่างไรมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing) งานวิจัยเพื่อให้เกิดการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

ฟรีแมน (Freeman, 1998 ; อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2557 : 42) ได้เสนอขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้น
2. การกำหนดปัญหาวิจัยหรือคำถามวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เป็นคำถามที่สามารถวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย
5. การทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น
6. การนำข้อค้นพบไปเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและใช้ประโยชน์

พินันท์ คงคาเพชร (2552 : 67) กล่าวว่า ขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวางแผนการวิจัยซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญหลายประการ โดยแผนอาจเขียนไว้อย่างเป็นทางการหรือทำเป็นเพียงเค้าโครงกว้าง ๆ ก็ได้ อันประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ๆ ทั้งหมด 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจและกำหนดปัญหาเพื่อเตรียมเรื่องวิจัย 2) การศึกษาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 4) การออกแบบการทดลอง 5) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การทดลอง รวบรวม วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล และ 7) การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ศิริพร เจริญสุข (2553 : 21-22) กล่าวว่า กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่มีผู้กล่าวถึงหลากหลายรูปแบบ มีกระบวนการที่เหมือนกัน เพียงแต่มีการแยกย่อยในแต่ละขั้นตอนออกไปแตกต่างกันเล็กน้อย ซึ่งขั้นตอนร่วมของแต่ละกระบวนการสามารถสรุปได้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา 2) ขั้นกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา 3) ขั้นพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม 4) ขั้นนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ และ 5) ขั้นสรุปผลกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนตามรูปแบบของกรมวิชาการ 5 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้ครูพบปัญหาที่จะต้องแก้ไขหรือพัฒนา สามารถดำเนินการสอนได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ควรจะเป็น การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาครูสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแง่มุมต่าง ๆ การตรวจสอบแบบฝึกหัด การสำรวจพฤติกรรมของผู้เรียน การสังเกตของครู ข้อมูลจากการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ครูจะพบปัญหา ข้อสงสัยที่เกิดจากผู้เรียน ครูและกระบวนการเรียนการสอน เช่น ผู้เรียนมีความสามารถในการทำโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ต่ำ ผู้เรียนไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ ครูใช้สื่อไม่เหมาะสมกับวัย ผู้เรียนยังไม่ได้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบให้เป็นนิสัย ครูสอนเคร่งเครียดจริงจัง เป็นต้น เมื่อครูพบปัญหาจากการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาแล้วครูควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยพิจารณาจากความรุนแรงของปัญหาว่าปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขหรือพัฒนา ก่อนขั้นตอนนี้จะนำไปสู่ปัญหาของการวิจัยและแหล่งข้อมูล

2. ขั้นกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหาเมื่อครูได้วิเคราะห์ปัญหาจากการศึกษาในขั้นที่ 1 เพื่อที่จะให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหาในขั้นนี้ ครูต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น วารสาร บทความ หลักสูตร ผลงานวิจัย หนังสือ ตำรา คู่มือ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ของตนเอง ทำให้ครูทราบว่ามีปัญหาที่คล้ายกับปัญหาของเรามีผู้ใดศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีใดในการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร จะทำให้ครูเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจเป็นวิธีสอนแบบใหม่หรือการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนของครู ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน เอกสารประกอบการสอน คู่มือครู บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การเรียนแบบร่วมมือ เป็นต้น ขั้นตอนนี้จะนำไปสู่ขอบเขตของการวิจัยประโยชน์ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. ขั้นพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมจากขั้นที่ 2 ครูจะได้ทางเลือกการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นวิธีการหรือนวัตกรรมที่เป็นไปได้ในขั้นนี้ ครูต้องกำหนดวิธีการหรือสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาแล้ว ดำเนินการหาคุณภาพของวิธีการหรือนวัตกรรมของวิธีการหรือนวัตกรรมจากผู้รู้ในเรื่องนั้น ๆ เช่น หากครูสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนครูก็ต้องศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แล้วจัดทำต้นแบบให้เสร็จสมบูรณ์ นำไปให้เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาให้ความคิดเห็นเพื่อนำข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เตรียมนำไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาต่อไป ขั้นตอนนี้จะนำไปสู่ตัวแปรที่ศึกษาและวิธีการที่จะพัฒนาหรือแก้ปัญหา

4. ขึ้นนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ขั้นนี้ครูนำวิธีการหรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 3 ไปใช้ โดยระบุขั้นตอนปฏิบัติว่าจะใช้กับใคร เมื่อไร อย่างไร แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น สังเกตพฤติกรรมเริ่มต้นของผู้เรียนก่อนนำไปใช้ เมื่อนำไปใช้แล้วสังเกตพฤติกรรมอีกระยะหนึ่ง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนต่อไป ขั้นตอนนี้ต้องมีเครื่องมือและวิธีเก็บข้อมูลรวมทั้งแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ขึ้นสรุปผลเมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำข้อมูลวิเคราะห์โดยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลหากยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตามความต้องการก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดยย้อนกลับไปค้นหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่ แล้วพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม ตลอดจนนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้อีก คือ ดำเนินการขั้นที่ 2-4 ใหม่จนกระทั่งสามารถแก้ปัญหาได้ตามที่ต้องการแล้วเขียนสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นที่ 1-4 ตอนนี้จะได้ผลการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนหรือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน

นพเก้า ณ พัทลุง (2554 : 10-11) กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยเป็นกระบวนการค้นคว้าหาความรู้และแนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เชื่อถือได้ สามารถนำผลการค้นพบมาแก้ไขการเรียนรู้หรือตัดสินใจเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและการวิจัยเป็นกระบวนการเชิงระบบที่ใช้การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์โดยเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามวงจรของการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ตั้งแต่ 1) การวางแผนจัดการเรียนรู้ 2) การดำเนินการจัดการเรียนรู้ 3) การประเมินผล และ 4) การรายงานผล สำหรับการประเมินผลการเรียนรู้นั้น หากพบว่าไม่มีปัญหา ผู้สอนสามารถจัดทำรายงานผลการเรียนรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อทราบแต่ในกรณีที่ผู้สอนทำการประเมินการเรียนรู้แล้วพบปัญหารุนแรงหรือพบว่ามีบางสิ่งที่เป็นต้องพัฒนา ผู้สอนจำเป็นต้องทำการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือพัฒนาผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน การจัดกิจกรรมเรียนรู้ต่อไป

สัจจา พรหมเมตตา (2554 : 22) ได้สรุปขั้นตอนสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่ามี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนในการพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่พบอยู่เป็นประจำอันจะนำไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. วางแผนและดำเนินการวิจัย ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะต้องวางแผนเพื่อลำดับขั้นตอนย่อยลงไปอีก ได้แก่ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบหรือเทคนิคหรือสร้างนวัตกรรมและเครื่องมือมาใช้ในการแก้ปัญหา

3. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเข้าช่วยในการแปลและสรุปผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. รายงานและเผยแพร่ผลงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยต้องเขียนรายงานการวิจัย ต่อผู้บังคับบัญชา จากนั้นนำผลงานออกเผยแพร่แก่คณะครูเพื่อเป็นแบบและประโยชน์ต่อส่วนรวม และต่อผู้วิจัยต่อไป

ลาวัล สุบิน (2555 : 23) ได้กล่าวว่า กระบวนการที่ใช้การวิจัยในชั้นเรียน คือ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการที่เป็นระบบ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหาวิจัย 2) ตั้งสมมติฐาน 3) ออกแบบวิจัย 4) ดำเนินการวิจัย และ 5) สรุปผลการวิจัย ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ขั้น 1 ขั้น 2 และขั้น 3 คือ ขั้นวางแผนวิจัย ขั้น 4 คือ การดำเนินการวิจัยซึ่งเป็นการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูลแปลผลในขั้นนี้ มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนเพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยควรนำไปปรับปรุง ลงมือปฏิบัติ เพื่อปรับปรุง เมื่อปรับปรุงแล้วก็มีการตรวจสอบ หากยังพบข้อแก้ไขก็วางแผนดำเนินการปรับปรุง ปฏิบัติแก้ไขไปอย่างต่อเนื่อง ขั้น 5 คือ การสรุปผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการสร้างความรู้ใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่จากนั้นจึงนำความรู้ไปใช้

จิระศักดิ์ จันทร์สว่าง (2558 : 38-49) ได้สรุปขั้นตอนและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน มี 5 ขั้นตอนตามรายละเอียดดังนี้

1. การตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้นและการกำหนดปัญหาการวิจัย หมายถึง ประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการรู้และนำไปดำเนินการตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อค้นหาคำตอบที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงอย่างชัดเจน โดยการสำรวจปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน พิจารณาเลือกปัญหาที่สำคัญมาแก้ไขหรือพิจารณา ตั้งหัวข้อการวิจัยในชั้นเรียน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการวิจัย กลุ่มประชากรที่จะศึกษา ตัวแปรในการวิจัยในชั้นเรียนและตั้งสมมติฐานการวิจัย

2. การวางแผนการวิจัย หมายถึง กระบวนการที่ผู้วิจัยพิจารณากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยโดยเลือกวิธีใดหรือนวัตกรรมอะไรที่เป็นวิธีการ วิธีการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดแผนการดำเนินการ โดยระบุรายละเอียดว่าจะทำอะไร เมื่อไร ซึ่งเป็นแนวทางในการศึกษาก่อนนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติจริง

3. การปฏิบัติตามแผนและการเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง การปฏิบัติตามแผนและเก็บข้อมูลจะต้องปฏิบัติให้ตรงตามแผนที่ได้วางไว้โดยผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและ

บันทึกความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของเหตุการณ์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อได้ใช้ข้อมูลตรงกับสภาพที่จริง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง การรวบรวม จัดระเบียบข้อมูล จำแนกเป็นหมวดหมู่แยกประเภท คำนวณค่า สรุปและแนะนำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสม สื่อความหมายได้เพื่อตอบปัญหาการวิจัยหรือตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การวิจัยในชั้นเรียน จะต้องอยู่ในลักษณะที่แปลความหมายและสื่อความหมายของข้อมูลนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน กะทัดรัด เข้าใจง่าย ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การสรุปผลและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูผู้วิจัยในชั้นเรียนได้สรุปและการเขียนรายงานขึ้นเพื่อบอกถึงปัญหาหรือการพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน วิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การเขียนรายงานการวิจัยควรประกอบด้วยชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ความเป็นมาของการวิจัย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิงเพื่อเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ

บัวสอน จำปาศรี (2558 : 46) กล่าวถึง กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ขั้นปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหา เป็นปัญหาที่กำหนดเพื่อการปรับปรุงการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งได้จากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน วางแผนหลังจากวิเคราะห์กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข เป็นการสำรวจว่าห้องเรียนมีปัญหาอะไรบ้างและวิเคราะห์ว่าปัญหานั้นมีสาเหตุมาจากอะไรและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ไขสถานการณ์ปฏิบัติงานในส่วนใดบ้าง ซึ่งครูสามารถสำรวจจากกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมของนักเรียนสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยครูวิเคราะห์ปัญหา ทำความเข้าใจหาสาเหตุอย่างชัดเจนก่อนแก้

2. ขั้นแนวทางแก้ปัญหา ต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิธีการใหม่ ๆ มาตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อวางแผนแล้วกำหนดชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีการหรือนวัตกรรม ประโยชน์ที่ต้องการในการพัฒนา ระบุเหตุผลในการเลือกแนวทางเพื่อแก้ปัญหา เป็นการกำหนดรูปแบบหรือวิธีการที่ใช้แก้ปัญหาและออกแบบงานวิจัย

3. ขั้นพัฒนาสิ่งที่จะใช้แก้ปัญหา เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย การพัฒนานวัตกรรม สื่อการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียน

4. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการทดลองและบูรณาการไปกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้นวัตกรรมหรือวิธีการที่กำหนดไว้ รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลในชั้นเรียน

5. ชั้นประเมินผลการแก้ปัญหา ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา เป็นการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็น/ตัวแปรที่ศึกษาคด้วยเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่จัดเตรียมไว้แล้ว โดยทั่วไป ชั้นปฏิบัติการวิจัย (Action) และ ชั้นการสังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน (Observe) รวบรวมข้อมูลจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน หลังจากที่มีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผน วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูลและ แปลผลจนปรากฏผลแล้ว นักวิจัยต้องมีผลสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาไปบ้างเพื่อสรุปและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือไขปัญหาต่อไป

6. การเขียนรายงานการวิจัย เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสรุปและสังเคราะห์ มาเรียบเรียงและนำเสนอตามรูปแบบของการเขียนรายงานการวิจัย โดยดำเนินการหลังจากที่ได้ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมมา จน ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์แล้ว การรายงานการวิจัย โดยทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการวิจัยและนำเสนอรูปแบบวิธีการดำเนินงานและผลการวิจัย ไปใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นการนำเสนองานวิจัยและเผยแพร่

ยุพิน กรุมนรัมย์ (2559 : 26) กล่าวว่า กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การที่ ครูผู้สอนมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและแสวงหาคำตอบที่เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น ในชั้นเรียนด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยมีลำดับขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา 2) กำหนดวิธีการแก้ปัญหา 3) พัฒนาวิธีการ แก้ปัญหา 4) สรรหานวัตกรรม 5) วางแผนการใช้นวัตกรรม 6) สรุปผลและรายงานผลการวิจัย และ 7) นำผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559 : 52-58) ได้เสนอกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์การเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนหรือการพัฒนา การเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ครุนักวิจัยทราบปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่ต้องดำเนินการแก้ไข ปัญหา การเรียนรู้ ปัญหาการเรียนรู้อาจได้มาจากการสังเกต การสอบถาม การประเมินผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์หรือการตรวจผลงานนักเรียน การใช้ข้อมูลชัดเจน (Hard data) เกี่ยวกับการเรียนรู้ การใช้ผังความคิด (Mind mapping) หรือการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การดำเนินการขั้นตอนที่ 1 นี้ จะช่วยให้ครุนักวิจัยสามารถรู้ปัญหาการเรียนรู้ที่ชัดเจนและกำหนดปัญหาการวิจัย (Research problem) ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เฉพาะเจาะจงและชัดเจนเพื่อศึกษาค้นคว้าหาคำตอบและเป็นแนวทาง ในการวางแผนหรือดำเนินการต่อไป

2. การเลือกนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา เมื่อมีการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ สำหรับแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาการเรียนรู้ที่ครุนักวิจัยสามารถสร้างหรือจัดหา

ได้ด้วยตนเอง การดำเนินงานตามขั้นตอนนี้จะทำให้ครูนักวิจัยได้วิธีการแก้ปัญหา นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่คาดว่าจะมีความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหาการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียน

3. การออกแบบและสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการคิดกำหนดรูปแบบหรือโครงร่างของนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามที่ได้เลือกไว้ในขั้นตอนที่ 2 ถ้านวัตกรรมจัดการเรียนรู้ประเภทรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ให้กำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แสดงถึงขั้นตอนอย่างชัดเจน ซึ่งโดยทั่วไปจะต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับนวัตกรรมประเภทสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนจะต้องกำหนดรูปแบบหรือโครงร่างของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ผลที่ได้จากการออกแบบหรือวางโครงร่างนวัตกรรมก็คือได้แบบหรือโครงร่างของนวัตกรรมที่มีความเหมาะสม ซึ่งอาจประกอบด้วยชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ คำชี้แจง ขั้นตอนการปฏิบัติ การประเมินผลและบันทึกผลการปฏิบัติ

4. การใช้นวัตกรรมแก้ปัญหาการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เป็นการนำนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้หรือจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาการเรียนรู้หรือต้องการพัฒนาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้ วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเพื่อนำเสนอรายงานการวิจัยต่อไป การนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

4.1 กำหนดรูปแบบการทดลอง โดยอาจเลือกแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวและวัดผลเฉพาะหลังหลังการทดลอง (One group posttest only design) หรือแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวมีการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest only design) หรือรูปแบบอื่น ๆ

4.2 พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะสมกับตัวแปรหรือระดับการวัด ออกแบบเครื่องมือ สร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 ดำเนินการใช้นวัตกรรมและการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการใช้นวัตกรรมกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จะแก้ปัญหาการเรียนรู้ตามรูปแบบการทดลองที่กำหนดไว้ในกรณี que เลือกใช้รูปแบบการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยจะต้องวัดผลก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดไว้แล้วจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นให้ครบถ้วนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วจึงวัดผลหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยเครื่องมือวัดชุดเดิมหรืออาจใช้เครื่องมือวัดแบบคู่ขนานก็ได้

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ต้องนำมาวิเคราะห์โดยจำแนกการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ เช่น การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหรือบางครั้งก็นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง กราฟหรือแผนภูมิเพื่อให้เข้าใจง่าย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพให้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4.5 สรุปและรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการสรุปผลการวิจัยหรือผลการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไร แล้วเขียนเป็นหลักฐานการปฏิบัติงานไว้ในรูปของรายงาน โดยอาจจะเขียนแบบไม่เน้นวิชาการ แบบกึ่งวิชาการหรือแบบเชิงวิชาการก็ได้

4.6 การสะท้อนผลการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ครูนักวิจัยจะได้พัฒนา ทบทวน ตรวจสอบกระบวนการวิจัยและประเมินผลการวิจัยว่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาผู้เรียน ได้ดีขึ้นมากน้อยเพียงใด นวัตกรรมที่นำมาใช้ช่วยแก้ปัญหาการเรียนรู้ได้ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร สามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปให้เกิดการปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้หรือไม่ อย่างไร วิธีการสะท้อนผลการวิจัยอาจกระทำได้ด้วยตัวครูนักวิจัยเอง (Self-reflection) โดยกลุ่มเพื่อน (Peer-reflection) หรือศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในเชิงการวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ ขั้นตอนการสะท้อนผลนี้จะช่วยให้ครูได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

จากที่ข้อมูลดังกล่าวสรุปขั้นตอนและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของนักวิชาการศึกษาได้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจและกำหนดปัญหา 2) การวางแผนและกำหนดวิธีการแก้ปัญหา 3) การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) การสรุปและเขียนรายงานการวิจัย ดังนี้

1. การสำรวจและกำหนดปัญหา เป็นการรับรู้สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน ซึ่งปัญหาที่พบอาจเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ครูผู้สอนหรือบริบทภายในห้องเรียน ดำเนินการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาที่มีความชัดเจน และเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยต่อไป

2. การวางแผนและกำหนดวิธีการแก้ปัญหา เป็นการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการทางการวิจัย โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดกลุ่มเป้าหมาย นวัตกรรมหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง

3. การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการปฏิบัติตามแผนงานและวิธีการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยต้องมีความพร้อมในการใช้นวัตกรรมหรือวิธีการในการแก้ปัญหา

รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้มีความหลากหลายและมีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดกระทำข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและเพื่อตอบปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน มีการแปลความที่ถูกต้อง มีความหลากหลายแง่มุมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนผลการวิจัย นำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ อย่างชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ

5. การสรุปและเขียนรายงานการวิจัย เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยได้สรุปผลจากกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนและเขียนรายงานเพื่อบอกรายละเอียดการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน สภาพปัญหา นวัตกรรมและวิธีการแก้ปัญหาตามแผนงานที่กำหนดไว้ รวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เนื่องด้วยมีสถานะเป็นผู้นำสถานศึกษาและมีหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารจึงมีบทบาทในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยยึดหลักการพัฒนาสถานศึกษาเป็นเป้าหมายความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติอย่างจริงจังและต้องพัฒนาตนให้มีความเป็นมืออาชีพในการบริหารงาน

1. ความหมายของคำว่า บทบาท

มีนักวิชาการให้ได้คำจำกัดความและความหมายเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ถ้าฟอง อินทะวิมาน (2553 : 29) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งตามบทบาทที่ได้รับและจะต้องปฏิบัติภารกิจในความรับผิดชอบให้เกิดประสิทธิผลตามที่สังคมคาดหวัง

สุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทีน (2554 : 34) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิ ซึ่งผูกพันอยู่กับสภาพหรือฐานะตำแหน่งทางสังคม โดยที่สังคมจะกำหนดหรือคาดหวังบทบาทและบุคคลในแต่ละสถานภาพหรือฐานะตำแหน่งไว้เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพหรือตำแหน่งนั้น ๆ ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

สังจา พรหมเมตตา (2554 : 9) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิความผูกพันตามสถานภาพตำแหน่งในสังคมโดยสังคม

กำหนดหรือคาดหวังในบทบาทของบุคคลนั้นในตำแหน่งหรือฐานะที่บุคคลนั้นดำรงอยู่เพื่อให้บุคคลนั้นได้ปฏิบัติตามบทบาทอำนาจหน้าที่ตามบทบาท

กัญญาพัชร วิชาธรรม (2555 : 10) กล่าวว่า บทบาท คือ การแสดงออกหรือพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติตามสิทธิ อำนาจ หน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ซึ่งการแสดงออกของบทบาทนั้นจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งทางสังคม โดยที่สังคมจะกำหนดหรือคาดหวังบทบาทของบุคคลในแต่ละสถานภาพหรือตำแหน่งไว้เพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

จรัส อติวิทยากรณ์ (2557 : 356) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่จะต้องปฏิบัติไปตามภาระหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่

อังการพิสุทธ์ สยามประโคน (2559 : 37) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกตามหน้าที่ ปฏิบัติตามสิทธิ อำนาจ หน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ซึ่งการแสดงออกของบทบาทนั้นจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งทางสังคม โดยที่สังคมจะกำหนดหรือคาดหวังบทบาทของบุคคลในแต่ละสถานภาพหรือตำแหน่งไว้เพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และสิทธิตามสถานภาพและตำแหน่งในสังคม โดยบทบาทของบุคคลนั้นในตำแหน่งหรือฐานะที่ดำรงอยู่นั้นจะถูกกำหนดหรือเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำของสถานศึกษาและทำหน้าที่บริหารจัดการให้สถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามแผนงานที่วางไว้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2547 : 33-34) ในหมวด 1 คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 27 ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2. พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

3. ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. จัดทำมาตรฐาน ภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

5. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นหรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

กอร์ดัน (Gorton, 1963 : 71 ; อ้างถึงใน จรัส อควิทยาภรณ์. 2557 : 366-367) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้จัดการ ได้แก่ การคาดหวังว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้จัดทำ จัดทำโครงการบริหาร โดยกำหนดหน้าที่ตำแหน่งงานต่าง ๆ ประสานงานทรัพยากรที่เป็นมนุษย์เข้าด้วยกันเพื่อให้เป้าหมายของหน่วยงานบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางการศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยและรักษาวิสัย บทบาทของผู้บริหารในเรื่องระเบียบวิสัยถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาในสายตาผู้ปกครองและนักเรียน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ จะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้ 2 ประเภท คือ การสร้างขวัญให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและสภาพในโรงเรียนจะเต็มไปด้วยการอยู่ร่วมกันอย่างมนุษย์

5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาสมัยใหม่ต้องมีลักษณะเป็นผู้นำให้มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด

6. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นคนกลางที่จะจัดหรือประสานงานในเรื่องขัดแย้งต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกล้าเผชิญปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารจะต้องยึดมั่นในความเป็นกลางรักษาความเที่ยงตรง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2557 : 5-6) กล่าวว่า บทบาทของนักการศึกษาไทยและผู้นำทางการศึกษามี 4 ประการ ดังนี้

1. บทบาทในเชิงเทคนิค/อนุรักษ์ เป็นบทบาทสภาพที่คงเดิมไว้โดยผู้บริหารหรือผู้นำวงการการศึกษาไทยจะบริหารและดำเนินการทางการศึกษาไทยใช้เทคนิคในเชิงกฎหมาย ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ ใช้การบังคับ ใช้ระเบียบกฎเกณฑ์เป็นหลักและจะใช้ได้คือตามกรอบและแนวทางที่ได้มีการวางไว้ ซึ่งเป็นระเบียบและมาตรฐาน อันเชื่อว่าเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่แล้วและ

แบบอย่างเหล่านี้มักจะเป็นแบบอย่างอันมีมาแต่อดีต ซึ่งเชื่อว่าคนสมัยก่อนได้เริ่มต้นมาด้วยดีแล้ว เราควรทำตามอย่างในแนวทางนี้มักยึดกฎเกณฑ์ของการศึกษาและแบบอย่างของนักการศึกษา รุ่นเก่าเป็นเกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมและมีคุณค่า

2. บทบาทในเชิงแนวคิด/อนุรักษ์ ผู้บริหารมีภาระหน้าที่ในการรักษา ถ่ายทอดและ ส่งเสริมแนวคิดความเชื่อ ค่านิยมประเพณีด้านต่าง ๆ ให้คงอยู่หรือปรับเปลี่ยนน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะ แนวคิดและค่านิยมดังกล่าว เป็นมรดกของสังคมที่จะต้องรักษาไว้ นักการศึกษาจึงต้องเน้นบทบาท ให้ชัดเจนและแน่นอน แต่ในบทบาทนี้ มีข้อที่แตกต่างจากบทบาทแรกที่ไม่ได้เน้นเทคนิคหรือ วิธีการมากนัก แต่เน้นในเชิงแนวคิดการมองไปข้างหน้ามากกว่าเน้นเทคนิคเกณฑ์ตัดสินความดีเลว จึงอยู่ที่วัฒนธรรมประเพณีมากกว่าความเหมาะสมของสภาพการณ์ สิ่งแวดล้อมและเวลา

3. บทบาทในเชิงเทคนิค/สร้างสรรค์ เน้นที่การสร้างสรรค์และมองหาความคิดค้นเทคนิค ใหม่ ๆ วิธีการสอน วิธีการบริหาร เพื่อให้ผู้เรียนแสดงออกซึ่งความคิด ทักษะและความรู้ลึกซึ้งของ ตนเองให้คนอื่นรู้ความเข้าใจตามที่คิด ในลักษณะนี้เทคนิคและการสอนจึงมักจะสอดคล้องและ ตามอย่างสังคมปัจจุบันซึ่งอาจจะแปรเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ได้

4. บทบาทในเชิงแนวคิด/สร้างสรรค์ เน้นบทบาทในลักษณะที่จะใช้การศึกษาเป็น อุปกรณ์ให้เกิดแนวคิด ทักษะใหม่ ๆ เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาแนวคิด ค่านิยมไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ให้ครูและผู้เรียนได้อ่าน คิด วิเคราะห์สภาพการณ์ที่เป็นอยู่แล้ว ประเมินสภาพการณ์นั้นเพื่อ สร้างความเป็นตัวของตัวเองขึ้นมา ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งศึกษาที่จะพัฒนาตัวเองและสังคมไปสู่ สิ่งที่ดีกว่ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

สังจา พรหมเมตตา (2554 : 12) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาหรือ ผู้อำนวยการ โรงเรียน คือ การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นผู้บริหาร วางแผน กำหนดนโยบาย อย่างผู้เชี่ยวชาญ ต้องติดต่อกับบุคคลภายนอก คอยควบคุมสมาชิกระหว่างกลุ่มให้มีความสัมพันธ์ สามัคคี คอยดูแลรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งกำหนดโทษและให้รางวัล และเป็นแบบอย่างที่ดี มีอุดมการณ์และคุณธรรมประจำใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดผลงานหรือผลผลิตที่ดีตาม นโยบายของสถานศึกษาหรือ โรงเรียน ซึ่งจะดำเนินการด้วยวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับข้อมูลและบริบท ของสถานศึกษา

เกษร สังขวงษ์ (2555 : 19-20) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ใน การบังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา บริหารกิจการของ สถานศึกษา วางแผนปฏิบัติงานควบคุมดูแลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปโดยการกำหนดคน นโยบายและน่านโยบายของ สถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นบุคคลวิชาชีพที่

รับผิดชอบในสถานศึกษาเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการพร้อมทั้งสวมบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา ให้การสนับสนุนและกำลังใจแก่บุคลากร ประกอบกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา แสวงหาทรัพยากรภายนอกมาสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบันของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อึ้งการพิสุทธ์ สยามประ โคน (2559 : 38) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการเป็นผู้นำของสถานศึกษาและมีหน้าที่ในการบังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา บริหารกิจการของสถานศึกษา วางแผนปฏิบัติงานควบคุมดูแลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มีหน้าที่กำหนดนโยบายและนำนโยบายของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของระเบียบข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งมีบทบาทให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา ให้กำลังใจและส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นผู้บริหาร วางแผน กำหนดนโยบายอย่างผู้เชี่ยวชาญ ต้องติดต่อกับบุคคลภายนอก คอยควบคุมสมาชิกระหว่างกลุ่มให้มีความสัมพันธ์สามัคคี คอยดูแลรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งกำหนดโทษและให้รางวัล เป็นแบบอย่างที่ดี มีอุดมคติ และคุณธรรมประจำใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดผลงานหรือผลผลิตที่ดีตามนโยบายของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งผู้อำนวยการ โรงเรียนจะดำเนินการด้วยวิธีใดนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลและบริบทของ โรงเรียนที่ตั้งอยู่เป็นสำคัญ

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและได้มีการกำหนดไว้ในนโยบาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎหมายทางการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 43-47) ได้กำหนดสาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 อันเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา ซึ่งครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ ผู้วิจัยขอเสนอสาระความรู้และสมรรถนะของ

ผู้ประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

หมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ข้อ 7 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประกอบด้วยสาระความรู้ 1) หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติในการวิจัย และ 2) การใช้และผลิตงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และกำหนดสมรรถนะให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู 1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ 2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

หมวด 2 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ข้อ 14 การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วยสาระความรู้ 1) จิตวิญญาณ คุณธรรมของผู้บริหาร 2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา 3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพและกำหนดสมรรถนะให้ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 1) มีคุณธรรมของผู้บริหารและแนวทางการพัฒนาเป็นมืออาชีพ และ 2) สามารถศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถในงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพและ ในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาตามกฎหมาย ผู้บริหารจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาครูและส่งเสริมให้ครูมีความรู้และสมรรถนะตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 8-9) ได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยระบุใน มาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และจากการปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้เกิดการกระจายอำนาจทางการศึกษา สถานศึกษาจึงมีการแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มงานตามการแบ่งโครงสร้างภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนดขึ้น มี 4 ด้าน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหาร งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป และได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานด้านต่าง ๆ ซึ่งขอบข่ายและภารกิจที่เกี่ยวข้องการส่งเสริม

การวิจัยในชั้นเรียนได้กำหนดไว้ในงานบริหารวิชาการ

งานบริหารวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขอบข่ายและภารกิจของงานบริหารวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก

กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 41) ได้จัดทำคู่มือส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งในส่วนของงานบริหารงานวิชาการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กล่าวได้ว่า ขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาตามที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนดไว้นั้น มีความครอบคลุมเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และแหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาการแนะแนวการศึกษา การนิเทศการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประสานความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ แก่ชุมชน

จากขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารวิชาการให้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ความจริง แนวคิด วิธีการหรือนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 45) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2. พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 31) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ดังนี้

1. ศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2. ศึกษา วิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ

5. สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายใน โรงเรียนระหว่าง โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

6. วิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

จากข้อกำหนดและแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทโดยตรงในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนตามนโยบาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายทางการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางในการบริหารจัดการสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในเชิงบริหาร ควบคุม ติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ดังนั้นการส่งเสริมการทำ วิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับทิศทางและนโยบายใน การบริหารสถานศึกษาและทัศนคติของผู้บริหารศึกษาที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยอุปสรรค สำคัญที่ทำให้การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวิจัย และขาดการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน ส่งผลให้เกิด ปัญหาความร่วมมือในการทำวิจัยในชั้นเรียนและครูผู้สอนมีทัศนคติว่าการวิจัยเป็น งานยาก ใช้เวลามาก มีความยุ่งยากในการนำมาปฏิบัติ เป็นการเพิ่มภาระงานและความรับผิดชอบ การวิจัยเป็นเรื่องของการศึกษาค้นคว้าในระดับอุดมศึกษา เป็นงานวิจัยทางสถิติ และนำมาใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนรู้ได้น้อย ดังนั้นการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนขั้นแรกจึงควร เริ่มต้นที่ผู้บริหารสถานศึกษา โดยการพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยและ เสริมสร้างทัศนคติว่าการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นมิติของการทำงานของผู้บริหารมืออาชีพ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ เป็นข้อมูล ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษาและประเมินประสิทธิภาพบุคคลกรในองค์กร

นักวิชาการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

แนวคิดของบัญชา อึ้งสกุล (2545 : 61-73) นักวิชาการที่มีบทบาทต่อแนวคิด การศึกษาค้นคว้าบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิจัย หลายท่านกล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงาน ในโรงเรียนให้มีกำลังและสามารถทำวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพจึงได้เสนอบทบาทของผู้บริหาร เกี่ยวกับการส่งเสริมในการวิจัยในชั้นเรียนมี 5 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนย่อมอยู่ที่ความต้องการของผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายหรือคำสั่งที่ชัดเจน มีการจัดบุคลากร งบประมาณและวัสดุส่งเสริมการวิจัยที่เหมาะสม คือ

1.1 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักในการจูงใจ ได้แก่ การสร้างให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกว่างานที่ปฏิบัติอยู่น่าสนใจ ทำทลายความสามารถและอยากทำงานเพิ่มขึ้นหรือยังผู้ใต้บังคับบัญชารู้หรือไม่ ผู้บริหารคาดหวังอะไรจากเขาในการปฏิบัติงานและเขาต้องทำอะไรเพื่อให้ได้มาตรฐานขององค์กรที่กำหนดไว้

1.2 ผู้บริหารต้องมีภาพความสำเร็จในการปฏิบัติงานตลอดแนวและมีการสนองความต้องการที่หลากหลายในบุคลากรในองค์กร โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญ คือ การจัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันในการปฏิบัติ การร่วมกันตรวจความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเร็จในทุก ๆ ระดับของงานตั้งแต่ปัจจัยการดำเนินงาน ผลผลิตไปจนถึงผลกระทบการร่วมกันประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของ โรงเรียนมีการตกลงกันว่าจะพัฒนางานของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นสัญญาทุกคนต้องรักษาคำสัญญาและกลุ่มต้องช่วยกันติดตามตรวจสอบช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละบุคคลหรือแต่ละ โรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่สัญญาไว้ตามกำหนดเวลา

1.3 ผู้บริหารต้องมีการเยี่ยมเยือน ใ้คำถามให้กำลังใจตลอดจนเสนอนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ผู้ปฏิบัติเป็นระยะ ๆ

2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1 งานที่ทำเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่ายเป็นสิ่งที่ท้าทายและต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่

2.2 มีอิสระที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถใช้ความคิดริเริ่มของตนเองอย่างเต็มที่

2.3 มีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มหรือหน่วยงาน

2.4 ได้รับการยอมรับนับถืออย่างจริงจังในผลสำเร็จของงานที่ทำโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บังคับบัญชา

2.5 การทำงานทำให้ผู้ทำเกิดการพัฒนาตนเอง ได้มีความรู้ทักษะความสามารถ ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผู้บริหารต้องทำให้แต่ละบุคคลในหน่วยงานมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับนับถือ ได้รับการสนับสนุนในความสำเร็จของตน เชื่อว่าจะใช้ความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ที่มีผลตอบแทนหรือผลลัพธ์จะมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของ

กำลังความพยายามในการปฏิบัติงานของเขา

3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ให้ครูทราบถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารควรให้ครูได้รับความสำคัญการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 9 ข้อ ดังนี้

3.1 ชี้นำและกระตุ้นให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยให้การวิจัยเป็นพื้นฐาน

3.2 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและค้นคว้าหาความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

3.3 สนับสนุนให้ครูมีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

3.4 เปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นอกโรงเรียน ในช่วงเวลาว่างจากการสอน

3.5 ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ เอกสารตำราและวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

3.6 ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือที่ปรึกษางานวิจัยให้ครูทราบ

3.7 จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานวิจัย

3.8 จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการทำวิจัย เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู

3.9 ติดตามเพื่อแก้ปัญหาข้อบกพร่องและจุดเด่นจุดด้อยของครูจนได้แนวทางปรับปรุงเพื่อทำการวิจัย

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในโรงเรียนความรับผิดชอบมี

ความสำคัญต่อการบริหารงานวิจัยให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพความรับผิดชอบเป็นภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติ งานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มใจและเป็นความรับผิดชอบต่อภาระที่จะต้องรายงานและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้เสมอ ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถเพิ่มขึ้นนั้นมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูทดลองวิจัยเทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรมสาธิตการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดโครงการให้ครูในโรงเรียน สลับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน จัดหาวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการการประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผลและติดตามผลงาน การประชุมปฏิบัติการ

การประชุมปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาพอที่จะเข้าร่วมประชุมอภิปรายปัญหาการสอน ให้ครูมีเวลาสำหรับการสอนมากขึ้นให้มีส่วนร่วมในการเลือกสื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการ ให้การศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้โครงการสอนเพื่อปรับปรุงการสอน ประชุมครูเพื่อประเมินผลการเยี่ยมห้องเรียนและจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะและค่าที่พักให้ครูที่ไปประชุมอบรมทางวิชาการ

5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยในโรงเรียนเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของข้าราชการครูด้านหนึ่ง ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารบุคคล โดยยึดหลักปฏิบัติกันมาตั้งแต่ดั้งเดิมว่าเป็นการให้นำเห็นใจความชอบที่ได้รับด้วยเนื่องจากบำเหน็จที่บุคคลมีความพึงพอใจเท่านั้นจึงสามารถนำมาใช้เป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จะรู้ได้จาก เงินเดือน ความมั่นคง สภาพการปฏิบัติงานความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ลักษณะรูปแบบของการปกครองบังคับบัญชา โอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเข้ากันได้กับผู้ร่วมงานและผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ฐานะทางสังคม การมีโอกาสประกอบกิจกรรมที่มีคุณค่า สภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรใดก็ตามควรมีการให้นำเห็นใจรางวัล การเลื่อนขั้นตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานที่ดียวมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความขยันขันแข็งมีความมั่นใจและขวัญกำลังใจที่ดีอันเป็นหลักการให้นำเห็นใจความดีความชอบแก่ข้าราชการเพราะบำเหน็จความดีความชอบเป็นระบบของการประเมินผลที่จัดทำขึ้นเพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงานและสมรรถภาพในการพัฒนาตนเอง โดยปกติผู้พิจารณาคือผู้บังคับบัญชาโดยตรง การพิจารณาผลงานอาจไม่ทำเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินและไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

สุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทีน (2554 : 41-46) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. บทบาทด้านนโยบายและการวางแผน หมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้สนับสนุนนโยบายและแผนปฏิบัติการให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและตรงกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในบริบทของโรงเรียน มีทิศทางที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมบุคคลทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์กรต้องรับทราบทำความเข้าใจชี้แจงและมีส่วนร่วมในการดำเนินการควบคุมการรายงานผลปฏิบัติงาน การตรวจสอบและการประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน

2. บทบาทด้านความรู้ทางการวิจัยของครู หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการวิจัย ความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย ความรู้ความสามารถในการออกแบบวิจัย ความรู้ความสามารถในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ความรู้ความสามารถในการเลือกและ พัฒนาเทคนิคและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ความรู้ความสามารถในการเลือกสถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ความรู้ความสามารถในการอ่านและเขียนรายงานการวิจัย

3. บทบาทด้านงบประมาณ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับ งานการเงินเพื่อที่สนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนได้ดำเนินการตามกิจกรรมหรือ โครงการทำวิจัย ในชั้นเรียน โดยจัดหาแหล่งเงินอุดหนุนงานวิจัยจากบุคคล หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชนในท้องถิ่นและการจัดตั้งกองทุนเพื่อวิจัยตลอดจนการประสานงานให้ระบบการจัดการ การรับ-การจ่ายเงินดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้อง

4. บทบาทด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามี ส่วนช่วยเหลือครูผู้สอนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยจัดหาเอกสาร ตำรา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ แหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

5. บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม หมายถึง การที่ผู้บริหาร สถานศึกษาได้สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการจัดบริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน ให้น่าอยู่ สะอาดและปลอดภัย

6. บทบาทด้านการพัฒนาบุคลากรครูผู้สอน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะการเรียนการสอนทางด้านการทำวิจัย ในชั้นเรียน โดยวิธีการฝึกอบรม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น

สุวรรณดี ตามชู (2553 : 24-31) กล่าวว่า ผู้บริหารในสถานศึกษาต้องมีบทบาทจัดให้ มีการวิจัยและพัฒนาในสถานศึกษา การวิจัยเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องทำการบริหารการวิจัยและ พัฒนามีการดำเนินการดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการกระตุ้นให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยที่ผู้บริหารส่งเสริมให้มีนโยบายและแผนการปฏิบัติงานวิจัย ในชั้นเรียน จัดกระบวนการบริหารที่สนับสนุนด้านเงินทุนและจัดหาอุปกรณ์ประกอบการวิจัยหรือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สนับสนุนครูแต่ละคนให้เอื้อต่อการทำงานวิจัยและมีโอกาสใช้ความรู้

ความสามารถอย่างเต็มที่และติดตามผลการปฏิบัติงานวิจัยของครูเองอย่างต่อเนื่อง

2. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนเป็นพันธะผูกพันที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการดูแลเอาใจใส่ คอยให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนจนบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นการมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนซึ่งผู้บริหารต้องกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เทคนิควิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

4. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการยกย่องชมเชยครูที่มีความสามารถในด้านงานวิจัยโดยผู้บริหารจะคอยให้กำลังใจ ทำให้ครูมีกำลังใจต่อการทำงานวิจัยของผู้วิจัยจนเป็นผลสำเร็จและสร้างแรงบันดาลใจช่วยให้ผู้วิจัยนั้นมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ รวมทั้งผู้บริหารเป็นสื่อกลางที่ช่วยเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นที่ยอมรับและรู้จักกันอย่างแพร่หลายแก่ครูผู้ทำวิจัย

5. บทบาทของผู้บริหารต่อการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนเป็นพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ผู้วิจัยให้เกิดประสิทธิภาพในงานวิจัยอย่างสูงสุด

ชลาภรณ์ ฉันทประเสริฐวุฒิ (2553 : 31-41) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. การส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ครูจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ดี มีเจตคติที่ดี เป็นแรงเสริมที่จะทำให้เกิดความต้องการในการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารสามารถดำเนินการส่งเสริมได้ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียมการ ผู้บริหารควรมีการประชุมพิเศษประชุมชี้แจงครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งให้เห็นความสำคัญของการวิจัยและเป็นมาตรการข้อหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่จะต้องส่งเสริมให้ครูทุกคนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน

1.2 จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครูทราบถึงวิธีการทำวิจัยเห็นคุณค่าและความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน

1.3 การส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานกับโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนจะสร้างประสบการณ์ที่ให้แก่ครู เป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจใน

การพัฒนาตนเอง

1.4 สร้างครูผู้นำทางการวิจัย ถึงแม้จะมีการดำเนินการอบรมให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแล้วก็ตาม ก็ยังคงเป็นเรื่องยากที่จะทำให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนออกมาเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะครู ซึ่งยังไม่เคยผ่านการวิจัยมาก่อน ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างครูผู้นำในการทำวิจัยจำนวนหนึ่งก่อนเป็นการนำร่องและเป็นแกนนำที่คอยให้คำแนะนำแก่ครูที่เพิ่งเริ่มทำการวิจัย

2. การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาทำการวิจัยในชั้นเรียน โดยต้องเริ่มจากตัวผู้บริหารเอง โดยกำหนดการวิจัยงานในภาพรวมของโรงเรียน นำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารปรับปรุงพัฒนางาน ผลสะท้อนที่ตามออกมาคือ การสร้างคณะกรรมการดำเนินการงานวิจัยในสถานศึกษา เมื่อครูเห็นแบบอย่างที่ดีและเห็นผลประโยชน์ในการทำวิจัยไปใช้ในการพัฒนางาน ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วย

3. การส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ควรดำเนินการตั้งแต่กำหนดนโยบายให้ชัดเจน เพื่อที่ครูจะได้มีแนวทาง เป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมการให้ความรู้ ทักษะ เทคนิค การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอน สนับสนุนการผลิตสื่อและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนส่งเสริมให้ครูมีความต้องการในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยการนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหอย่างมีระบบ ส่งเสริมให้ครูสร้างผลงานทางการวิจัย รวมทั้งสนับสนุนให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อผลของการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลไปถึงประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียนที่จะเป็นอนาคตที่ดีของชาติสืบไป

4. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและยุติธรรมแก่ครูทุกคน โดยสามารถให้การส่งเสริมความก้าวหน้าได้ดังนี้ มอบหมายความไว้วางใจให้โดยมอบหมายภาระหน้าที่ที่สำคัญให้ปฏิบัติให้การสนับสนุนในการทำงาน เปิดโอกาสให้ความก้าวหน้าทางตำแหน่งหน้าที่การงานและการเลื่อนระดับ ส่งเสริมให้เป็นครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ตามลำดับ พิจารณาความดีความชอบให้เป็นกรณีพิเศษ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนแก่สาธารณชนและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554 : 56) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านการทำการวิจัยโดยการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ การประชุมนิเทศ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาคูงาน สร้างครูผู้นำทางการเป็นการนำร่องและเป็นแกนนำทำการวิจัย ผู้บริหารต้องให้ความสนใจต่อความต้องการของครู

2. ด้านการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูผู้สอนลงมือทำวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอนการวิจัย การแต่งตั้งคณะกรรมการ การสร้างบรรยากาศ การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำการวิจัย

3. ด้านการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ส่งเสริมเพื่อเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพที่ก่อให้เกิดประสิทธิผล ต่อองค์การ พัฒนาคนให้มีนิสัยใฝ่รู้ รู้จักค้นหาความรู้ให้เกิดคุณประโยชน์ในแนวทางปฏิบัติต่อครูอย่างเต็มภาคภูมิ ต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีระบบ นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งด้านวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ

4. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การนำผลงานวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน มอบความไว้วางใจให้โดยมอบหมายภาระหน้าที่ที่สำคัญให้ปฏิบัติให้การสนับสนุนการทำงาน เปิดโอกาสให้มีความก้าวหน้าทางตำแหน่งหน้าที่การงานและการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูเป็นแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยแก่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

5. การยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การยอมรับในความสามารถของครูที่มีผลงานทางการวิจัยในชั้นเรียน ต้องเน้นในการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูแต่ละคน การยกย่องให้เกียรติและรางวัลในความสำเร็จในการทำงาน ประกาศยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ โอกาสแสดงผลงานทางการวิจัยในชั้นเรียนมีการเผยแพร่ผลงานแก่สาธารณชน สนับสนุนให้เป็นครูแกนนำทางการวิจัยในชั้นเรียน

สุทธาสินี คัยนันท์ (2558 : 21-27) กล่าวถึง แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาของสุวิมล ว่องวานิช (2554 : 78-79) มี 8 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การกำหนดแนวทางปฏิบัติโดยมีแผนงาน โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน การสร้างและการพัฒนาบุคลากรทางการวิจัยบริหารจัดการด้านการวิจัยจัดหาและสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนการนิเทศติดตามผล

2. การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก การอำนวยความสะดวกในด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวางระบบกระตุ้นกำกับติดตามช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดทำระบบ และปฏิบัติตามระบบติดตาม นิเทศ กำกับเพื่อช่วยเหลือแก้ปัญหา อุปสรรคแก่ครูในการวิจัยในชั้นเรียน

4. การส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูในโรงเรียน หมายถึง การสร้างบรรยากาศเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน โดยการจัดนิทรรศการจัดการประชุมทางวิชาการ สร้างชมรมครูกวิจัย ทำวารสารหรือจดหมายข่าวในโรงเรียน

5. การสังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน หมายถึง การสร้างข้อสรุปรวมเกี่ยวกับผลการวิจัยในรายงานการวิจัยในชั้นเรียนต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีการศึกษาภายใต้ประเด็นวิจัยเดียวกัน แต่อาจมีความแตกต่างในวิธีดำเนินการหรือแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้ได้ข้อความรู้ในเชิงสรุปผลการวิจัยที่มีกระจัดกระจายให้ชัดเจนและได้ข้อยุติขึ้น

6. การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน หมายถึง การนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ผู้อื่นทราบ โดยการใช้เอกสาร เสวนาทางวิชาการ จัดประชุมทางวิชาการ ทั้งในโรงเรียนและได้รับการสนับสนุนให้เผยแพร่จากหน่วยงานนอกโรงเรียน

7. ยกย่องให้กำลังใจสิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การแสดงความพอใจชื่นชม ยกย่องให้รางวัลแก่ครูผู้มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน

8. การวางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน หมายถึง การนำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้าและเป็นข้อมูลข่าวสารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนและสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

มัทธนา วรรณจันทร์ (2559 : 32-33) ได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน คือ ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการวิจัย โดยกิจกรรมที่ควรจัดให้ได้แก่ อบรมสัมมนาการวิจัย เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ การส่งเสริมงานวิจัยเป็นกลุ่ม โดยมีครูผู้นำด้านวิจัย ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานได้ศึกษาต่อตลอดจนให้คำปรึกษา นิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์หรือบุคคลที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการวิจัย เป็นต้น

2. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนในด้านเวลา ในการวิจัยแต่ละเรื่องต้องอาศัยเวลาดำเนินการที่ยาวนาน ตั้งแต่เลือกหัวข้อหรือปัญหาที่จะทำวิจัย การศึกษา

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะต้องบริหารเวลาเพื่อการวิจัยด้วยการทำปฏิทินดำเนินการวิจัย จะช่วยให้การดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

3. การจัดสรรงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน คือ ปัจจัยด้านงบประมาณในการจัดทำวิจัยเพราะการวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ ย่อมเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นเรื่องทุนอุดหนุนเป็นปัจจัยหรือหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องมีความสามารถในการแสวงหาหรือจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม

4. ปัจจัยด้านอุปกรณ์ แหล่งค้นคว้าและเครื่องมืออำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เก็บเอกสาร ตลอดจนการบริการต่าง ๆ ภายใน โรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าประกอบการวิจัย

5. ปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คือ การให้ความร่วมมือสนับสนุนและการช่วยเหลือในการวิจัย ได้แก่ ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หน่วยงานเอกชน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ความร่วมมือจากนักเรียน ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน

6. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการกระตุ้นให้ครูผู้ทำวิจัยได้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยและผู้บริหารจะต้องสร้างให้มีขึ้นภายในโรงเรียน ได้แก่ แรงจูงใจภายในและภายนอก แรงจูงใจภายใน คือ การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย ส่วนแรงจูงใจภายนอก คือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วทั้งหมด

กัญญาพัชร วิชัยรัมย์ (2555 : 14) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต้องกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานด้านการศึกษาค้นคว้า หรือการคิดแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยอาศัยทักษะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

สถาปนิก ศิริทรัพย์ (2555 : 37) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่ต้องดำเนินการ ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีการศึกษาค้นคว้าหรือคิดแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยโดยอาศัยทักษะการปฏิบัติของผู้บริหารใน

ทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสนับสนุนงบประมาณให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และบทบาทผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดีและมีความสุขตามนโยบายการปฏิรูป การศึกษา

อรรถุญา พลเจียง (2555 : 22) กล่าวถึง การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาท หลักของผู้บริหารที่มีมุ่งเน้นการสนับสนุน การทำวิจัยในของครูสายปฏิบัติการสอน ซึ่งผู้บริหารมี หน้าที่ติดตาม ประสานงานอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอนและต้องเป็นผู้สร้างความศรัทธา ความเสียสละ ให้เกิดกับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแรงผลักดันให้งานวิจัยในชั้นเรียนของครูออกมามี ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริงและให้ครูมีกำลังใจใน การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมการประชุม สัมมนาและไปทัศนศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ สามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุง การเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเพื่อนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้อย่างส่งผลให้การศึกษา มีคุณภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของครูให้เป็นนักวิจัยทางการศึกษาด้วย ทั้งนี้การดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักของโรงเรียน และดำเนินการใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมความรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การทำวิจัย และด้านการสนับสนุน งบประมาณการทำวิจัย ตามกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของวงจรเดมมิง (Deming circle) หรือกระบวนการบริหารแบบ PDCA ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ Plan (P) การวางแผน DO (D) การดำเนินการ Check (C) การตรวจสอบประเมินผล และ Act (A) การพัฒนาปรับปรุง

ศิริพร เทพรักษา (2557 : 40-41) กล่าวว่า แนวทางการส่งเสริมบุคลากรด้านงานวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหาร ครูสามารถนำมาใช้ในการพัฒนา หรือปรับปรุง แก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนให้ดีขึ้นได้โดยการสนับสนุนส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน ด้านความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยใน ชั้นเรียน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านแหล่งข้อมูลการทำงานวิจัย ด้านงบประมาณ การทำวิจัย ตลอดจนการให้ความสำคัญแก่ครูผู้สอนในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมี ศักยภาพสูงขึ้น

จากแนวคิดของนักวิชาการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปแนวคิดของนักวิจัย ที่มีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบด้วย บัญชา อึ้งสกุล (2545) สุวรรณสิทธิ์ ตามชู (2553) คชาภรณ์ ถันทประเสริฐวุฒิ (2553) สุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทีน (2554) ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554)

และ มีฉันทนา วรรณพันธ์ (2559) เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในครั้งนี้ มี 5 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัย ในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ดังนี้

3.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

ในการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกระบวนการบริหารงานที่ชัดเจนและเอื้อต่อการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสอดคล้องกับความต้องการหรือความสนใจของครูผู้สอนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้

การที่ผู้บริหารจะบริหารงานให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักในการจูงใจโดยพิจารณาว่า ได้กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกว่างานที่ปฏิบัติอยู่นั้นน่าสนใจ ทำทหายความสามารถและอยากทำงานเพิ่มขึ้น ดังนั้นการกระตุ้นให้ครูมีความตระหนักและสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเริ่มต้นที่การสร้างความรู้ความเข้าใจและมีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มึนโยบายและแผนการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจนสอดคล้องกับพัชวิชญ์ โสงยากุล (2552 : 50) กล่าวว่า การกำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้บริหารต้องจัดกระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการดำเนินงาน วิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารควรมีนโยบายและข้อกำหนดที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการวิจัยประชุมชี้แจงครูเพื่อให้ครูทราบวัตถุประสงค์ในการทำการวิจัย กำกับติดตามและให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

อนุสา บุญเรือง (2554 : 30-31) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารส่งเสริมให้มึนโยบายและแผนการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการสนับสนุนด้านเงินทุน และจัดหาอุปกรณ์ประกอบการวิจัย เช่น เอกสาร ตำราหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารมีการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานวิจัยและเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

นอกจากนี้ จีระศักดิ์ จันทร์สว่าง (2558 : 58) กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จได้นั้น ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ครูดำเนินการวิจัย

ได้สำเร็จเพราะในการทำวิจัยต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ มีเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้สำหรับศึกษาค้นคว้า ซึ่งหมายถึง เอกสาร ตำรา วารสารงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องทำงานสำหรับค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศตลอดจนงานบริการ ด้านอื่น ๆ ภายในโรงเรียน สอดคล้องกับ พัชวิชญ์ โสยกกุล (2552: 50) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยเพิ่มเติมที่จะส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกการวิจัยในชั้นเรียน คือ การให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ ในด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น จัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานวิจัย จัดหากระดาษ คอมพิวเตอร์ เครื่องคิดคำนวณ การประสาน งานหาแหล่งทุนจากหน่วยงานเอกชน หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จ โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจง จัดสรรงบประมาณการวิจัย อำนาจความสะดวกด้านเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีระบบการนิเทศติดตามการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

3.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นหนึ่งในวิธีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน ทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในผลงานการวิจัยของตนเอง เนื่องจากได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถด้านการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนร่วมงาน ส่งผลให้เกิดการสร้างสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร สร้างความชื่นชม แรงเสริมทางบวก และกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยจึงเป็นการบริหารเพื่อให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย มีขวัญกำลังใจ สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน กระตุ้นให้ครูเกิดความรู้สึกรับผิดชอบและสามารถทำงานวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักวิชาการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

สิร์รานี วสุภัทร (2551 : 118) ให้ความหมายของการยอมรับว่า หมายถึง การเห็นคุณค่าความสามารถของบุคลากร รู้จักมองส่วนดีของกันและกัน จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดี และกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลมีความภูมิใจในตนเอง ส่งผลให้มีความสุขในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและเต็มใจที่จะ

ปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จอย่างเต็มที่ ในการปฏิบัติงาน โรงเรียนควรส่งเสริมบุคลากรให้แสวงหาแนวทางแห่งความสำเร็จและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานและยอมรับในความสำเร็จและผลงานของครูและนักเรียน

ดวงสมร ราชกุล (2551 : 49) กล่าวว่า การยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่ครู โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความเชื่อถือไว้วางใจ เปิดโอกาสให้ครูได้ทำงานวิจัยอย่างอิสระภายใต้วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษารวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของครูในการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจ มีความภาคภูมิใจในผลงานวิจัย เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์และพัฒนางานวิจัยให้เกิดประสิทธิ

ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554: 56) กล่าวว่า การยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การยอมรับในความสามารถของครูที่มีผลงานทางการวิจัยในชั้นเรียน ต้องเน้นในการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูแต่ละคน การยกย่องให้เกียรติและรางวัลในความสำเร็จในการทำงานประกาศยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ให้โอกาสแสดงผลงานทางการวิจัยในชั้นเรียน มีการเผยแพร่ผลงานแก่สาธารณชนสนับสนุนให้เป็นครูแกนนำทางการวิจัยในชั้นเรียน

พงษ์ศักดิ์ ผลบุญ (2554 : 29-30) กล่าวว่า การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารยกย่อง ชมเชย รับฟังความคิดเห็น และยอมรับความสามารถของผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงานวิจัยของครู ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งได้รับความเชื่อถือไว้วางใจและได้รับการยกย่องชมเชยจากผู้อื่นและเมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งประสบความสำเร็จ การยอมรับนับถือแผ่อยู่กับความสำเร็จในงานนั้นด้วย ครูหากได้รับการยอมรับการเชื่อถือไว้วางใจและยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน ตลอดจนยอมรับในความสามารถของตนเองแล้วย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจ มีความภาคภูมิใจ รู้สึกเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

จักรกรินทร์ บ่อเงิน (2560 : 29) กล่าวว่า การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการให้เกียรติและการยกย่องครูที่มีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัย ซึ่งผู้บริหารต้องทำให้ครูเกิดกำลังใจและเกิดแรงบันดาลใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการมีความภาคภูมิใจในผลงานวิจัยของตนเองรวมทั้งช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นที่ยอมรับและรู้จักกันอย่างแพร่หลาย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการยกย่อง ชมเชย ขอมรับความสามารถและประสบการณ์ของครูผู้ทำวิจัยรวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

3.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการกระตุ้นให้ครูตระหนักในคุณค่าประโยชน์ของงานวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้า แก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน สามารถศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยได้ ดังที่นักวิชาการศึกษา พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559 : 318-319) ได้กล่าวถึง การพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยของครูว่า การที่ครูจะสามารถจะสามารถทำวิจัยและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ได้ดั่งนั้น ครูจะต้องมีคุณลักษณะของครูนักวิจัยอย่างน้อย 5 ประการ คือ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 2) มีจิตวิสัยที่มีความเชื่อและความตระหนักเห็นคุณค่าต่อการวิจัยที่ช่วยในการปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครูได้จริง 3) มีทักษะในการปฏิบัติการวิจัย 4) มีจรรยาบรรณนักวิจัย และ 5) มีการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หากผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาว่าครูส่วนใหญ่ยังไม่มีคุณลักษณะของครูนักวิจัยดังกล่าว ก็ต้องพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะของครูนักวิจัยด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูได้รับความรู้ เกิดทักษะการวิจัย มีจิตวิสัยและลงมือปฏิบัติจริงในการทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รวมทั้งจัดให้มีการนิเทศให้คำแนะนำคำปรึกษาแก่ครูผู้วิจัย

พัชวิษฐ์ โสยกกุล (2552 : 59) กล่าวว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องแก่ครูจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ดี มีเจตคติที่ดี เป็นแรงเสริมที่จะทำให้เกิดความต้องการในการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารสามารถดำเนินการส่งเสริมได้ ดังนี้

1. **ขั้นเตรียมการ** ผู้บริหารควรมีการปฐมนิเทศประชุมชี้แจงครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งให้เห็นความสำคัญของการวิจัยและเป็นมาตรการข้อหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่จะต้องส่งเสริมให้ครูทุกคนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน การที่จะเตรียมความพร้อมให้แก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน จำเป็นต้องปฐมนิเทศครูให้เข้าใจถึงความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนเสียก่อนเพื่อที่จะได้มีทัศนคติที่ดีและมีความพยายามในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทําวิจัยในชั้นเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครูทราบถึงวิธีการทําวิจัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของการทําวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมให้ครูไปศึกษาคูณกับโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการทําวิจัยในชั้นเรียนจะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่ครู เป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้ใช้ผลการวิจัยประกอบการตัดสินใจในเชิงบริหาร นอกจากจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทําการวิจัยและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้บริหารจะต้องติดตามการทําวิจัยและใช้ผลการวิจัยของครูอย่างต่อเนื่อง เมื่อรับรู้ผลการวิจัยของครูแล้วต้องใช้ผลการวิจัยเหล่านั้นมาประกอบการตัดสินใจในการส่งเสริมการทําวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดโครงการฝึกอบรมพัฒนาครูด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ การจัดบ้จจยื่ออำนวยต่อการวิจัย การจัดกิจกรรมและบรรยากาศทางวิชาการที่เน้นการทําวิจัยและใช้ผลการวิจัยของครู รวมทั้งจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติครูนักวิจัยที่ได้ทําวิจัยและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2559 : 322) จากข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยหลายท่าน ดังนี้

บัญชา อิงสกุล (2545 : 72) กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นการให้ความสำคัญและมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่

1. ชี้นำ กระตุ้นให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน
2. ส่งเสริมให้ครูทําการวิจัยและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
3. สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
4. เปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นอกโรงเรียนในเวลารว่างจากการสอน
5. ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย
6. ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือที่ปรึกษางานวิจัยให้

7. จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานวิจัย

8. จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและ
ประสบการณ์ของครู

9. จัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัย

10. นำผลงานวิจัยในโรงเรียนไปใช้เพื่อวางแผนกำหนดนโยบายของโรงเรียน
ดวงสมร ราชกุล (2551 : 49) กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนเป็น
การจูงใจให้ครูทำวิจัยและนำผลงานการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการชี้ให้เห็นถึง
ประโยชน์ของการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความถนัดของครู
มอบอำนาจหน้าที่แก่ครูผู้ปฏิบัติงานวิจัย ให้อิสระในการปฏิบัติงานและนำผลงานการวิจัยใน
ชั้นเรียนมากำหนดเป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน จัดอบรม ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติงานวิจัย
ร่วมวางแผนและออกแบบงานวิจัยให้กับครูอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่เกียรติคุณของครูผู้ทำวิจัย
ให้รางวัลผลงานที่ดีเด่นและส่งผลงานเข้าประกวดทั้งในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ เผยแพร่
ผลงานการวิจัยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เปิด โอกาสให้ครู ได้รวมกลุ่มเพื่อพัฒนางานวิจัยใน
ชั้นเรียน

ลำพอง อินทะวิมาน (2553 : 14) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทด้านการพัฒนา
ความรู้แก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งเสริมความรู้แก่ครู
ผู้ทำวิจัย โดยการช่วยเหลือและส่งเสริมให้ครูหาความรู้ใหม่ ๆ เปิด โอกาสให้ไปศึกษาแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่ เป็นต้น จัดอบรมประชุมเพื่อพัฒนาความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ด้วยการทำวิจัยของครูอย่างต่อเนื่อง

นภาพร สิงห์หัต (2553 : 36) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถภาพ
ด้านการวิจัยให้แก่ครูและบุคลากรประจำการศึกษา ในฐานะนักวิจัยประจำโรงเรียนว่า
สมรรถภาพพื้นฐานทางการวิจัยที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรประจำการจะช่วยให้มีความรู้และ
ทัศนคติที่ดีต่อการวิจัยจะเป็นการวิจัยจะเป็นการเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา
หลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ และนำความรู้ทางด้านการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา เทคนิค
วิธีสอนตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอันเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

กัญญาพัชร วิชัยรัมย์ (2555: 19) กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยใน
ชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร
ในโรงเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
เปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ

มัทนา วรรณพันธ์ (2559 : 33) ได้กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน คือ ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการวิจัยโดยกิจกรรมที่ควรจัดให้ ได้แก่ อบรมสัมมนา การวิจัย เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ การส่งเสริมงานวิจัยเป็นกลุ่ม โดยมีครูผู้นำด้านวิจัย ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานได้ศึกษาต่อ ตลอดจนให้คำปรึกษา นิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์หรือบุคคลผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการวิจัย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านการวิจัยโดยส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จัดประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู ส่งเสริมให้ครูนำวิจัยไปใช้ในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาประกอบการตัดสินใจในการบริหาร

3.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรับผิดชอบ ในบทบาทหน้าที่ที่พึงปฏิบัติจะส่งผลให้สถานศึกษามีระบบการบริหารงานและบริหารบุคลากรที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นการแสดงออกถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและความเอาใจให้ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เกิดการรวมพลังประสานสัมพันธ์กันเพื่อพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สิร์รานี วสุภัทร. 2551 : 27) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการจึงมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพของความเป็นผู้ดำเนินการทำวิจัยในสถานศึกษา มีความกระตือรือร้น กระตุน ให้กำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างดี ผู้บริหารมีทักษะความรู้ความสามารถด้านการวิจัย สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการวิจัย เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้วิจัย อีกทั้งผู้บริหารต้องสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยเพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือในการทำงานระหว่างผู้บริหาร

กับครูผู้วิจัย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทำงานร่วมกัน ให้คำปรึกษาช่วยเหลือกันเสริมสร้าง
ประชาธิปไตยในการทำงานภายในโรงเรียน และให้ทุกคนเคารพในสิทธิเสรีภาพซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมในการสนับสนุนการทำ
วิจัยในสถานศึกษาโดยผู้บริหารจะรู้เรื่องการบริหารและจัดการบริหาร โรงเรียนของตนเสียก่อน
พยายามทำโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสร้างคุณลักษณะสำคัญของการเป็น
ผู้บริหารและนักวิจัยในคนเดียวกันให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพการวิจัยที่มีคุณค่า ดังนี้
(สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2555 : 13-14)

1. พัฒนาความเป็นเลิศของบุคคล หมายถึงผู้บริหารและทุกคนในองค์กรต้องมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ เสาะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ สร้างสรรค์ผลงานและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. พัฒนารูปแบบการคิด เป็นวิธีปฏิบัติที่นักวิจัยต้องฝึกให้เกิดทักษะ มีลำดับเป็นขั้นบันได คือ 1) บันทึกข้อมูลและประสบการณ์ จดบันทึกรายวันและใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ 2) จัดระบบข้อมูล จัดระเบียบและคัดสรรสิ่งที่พบ 3) ตีความข้อมูล มองในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้านวัฒนธรรมบริบทของโรงเรียนของชุมชน 4) สันนิษฐานเหตุการณ์จากข้อมูลที่ได้ จัดหมวดหมู่และให้ความหมายจากขั้นก่อน 5) ทำข้อสรุป ซึ่งเป็นความสามารถของสมองที่ได้จากการคิดอย่างเป็นขั้นตอน 6) ลงความเห็นต่อเหตุการณ์ที่สังเกต เกิดความเชื่อและมั่นใจจากกระบวนการคิด และ 7) ตัดสินใจปฏิบัติต่อสิ่งที่พบเห็น ทักษะการคิดทั้ง 7 ขั้นนี้ ผู้บริหารและทุกคนในโรงเรียนต้องฝึกและปฏิบัติเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อและเกิดการปฏิบัติเป็นนิสัย จนเกิดวงจรสะท้อนกลับ (Reflective thinking) คือ การคิดทบทวนสะท้อนกลับมาเพื่อเลือกข้อมูลใหม่ ตีความใหม่ หากความเชื่อใหม่ สรุปใหม่ นำไปสู่ความเชื่อที่พบแล้วนำไปปฏิบัติเป็นวงจรพัฒนาการเรียนรู้
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้บริหารต้องสร้างพลังให้แก่บุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความคิดปรารถนาในเป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เป็นลักษณะการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก และสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
5. การคิดอย่างเป็นระบบ
ขั้นตอนดังกล่าว เป็นวิธีการวิจัย เป็นวิธีการเรียนรู้และเป็นวิธีการแก้ปัญหา หากทุกคนในโรงเรียนคิดอย่างเป็นระบบก็เป็นโอกาสที่โรงเรียนจะพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เกิดปัญญาและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชนที่เกี่ยวข้องภายใต้การวิจัยที่ควบคู่ไปกับการปฏิบัติอย่างจริงจัง

มีนักวิชาการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบของผู้บริหารที่มีต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

บัญชา อิงสกุล (2545 : 73) กล่าวว่า ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพความรับผิดชอบเป็นการผูกพันที่จะต้องปฏิบัติ งานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มใจและเป็นความรับผิดชอบต่อการทำงานที่จะต้องรายงานและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้เสมอ ความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมให้ครูมีความ สามารถเพิ่มขึ้นนั้นมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูทดลองวิจัยเทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรมสาริการการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายปัญหา การปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดโครงการให้ครูใน โรงเรียนสับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน จัดหาวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการ การประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผลและติดตามผลงาน การประชุมปฏิบัติงาน การประชุมปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อ โดยไม่ให้เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาพอที่จะเข้าร่วมประชุม อภิปรายปัญหาการสอน ให้ครูมีเวลาสำหรับการสอนมากขึ้นให้มีส่วนร่วมในการเลือก โสดทัศน์ วัสดุอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการ ศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้โครงการสอนเพื่อปรับปรุงการสอน ประชุมครูเพื่อประเมินผลการเยี่ยมห้องเรียนและจ่ายเงิน ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะและค่าที่พักให้ครูที่ไปประชุมอบรมทางวิชาการ

ดวงสมร ราชกุล (2551: 51) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่องานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ข้อผูกพันระหว่างผู้บริหารกับครูหรือระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกัน ในการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย โดยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในสถานศึกษาเพื่อให้ครูเกิดความรักและศรัทธาในงานที่รับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียนเพื่อหาแนวทางในการทำวิจัยและหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย มอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ กระตุ้นและสร้างความมั่นใจในการทำงานให้แก่ครู โดยการนิเทศ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและประเมินผลงานในเชิงสร้างสรรค์

พงศ์ศักดิ์ ผลบุญภพ (2554 : 32) กล่าวว่า การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างเต็มที่ ใช้ความสามารถและติดตามการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างเป็นระยะต่อเนื่อง ซึ่งเป็นพันธะผูกพันที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการเอาใจใส่ดูแล

ให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนจนบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ด้านการวิจัย เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการวิจัยในชั้นเรียน สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

3.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้บริหารในการบำเหน็จความชอบแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและส่งเสริมให้ครูทำงานวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งการมีขวัญและกำลังใจที่ดีจะก่อให้เกิดแรงจูงใจ กำลังใจ ความร่วมมือร่วมใจและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเสริมสร้างความจงรักภักดี ความเข้าใจอันดีและความสามัคคี ซึ่งส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานอุทิศสติปัญญาและความสามารถให้กับองค์กร ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เชื่อมันศรัทธาในองค์กรที่ตนปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กานต์ศักดิ์ คัดขุนทด. 2558 : 71) ดังนั้นการให้ความก้าวหน้าในการทำงานแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารบุคคลจึงเป็นวิธีในการจูงใจและทำให้ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ฐิติภรณ์กมลและมีความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง สอดคล้องกับ พัชวิชญ์ โสภยากุล (2552 : 56) กล่าวว่า การจูงใจ การทำวิจัยในโรงเรียน หมายถึงการให้เกียรติและการยกย่องครูที่มีความรู้ ความสามารถในการวิจัย ผู้บริหารต้องทำให้ครูเกิดกำลังใจและความภูมิใจในผลงานวิจัยของตนเอง โดยการยกย่องชมเชยครูผู้ทำการวิจัยทั้งในโรงเรียนและต่อสาธารณชน ให้รางวัลและเกียรติบัตรแก่ครูที่มีผลงานดีเด่น การให้ความดีความชอบ การเลื่อนวิทยฐานะ รวมทั้งเผยแพร่ผลงานของครูให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย มีนักวิชาการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

ดวงสมร ราฐกุล (2551 : 51) กล่าวว่า ความก้าวหน้าของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การได้มีโอกาสเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและความชำนาญในงานที่รับผิดชอบโดยการศึกษาคุณานอกสถานศึกษา การเข้ารับการอบรม การศึกษาต่อรวมถึงการให้บำเหน็จรางวัล เลื่อนขั้น

เลื่อนวิทยฐานะ ให้โบนัสโดยใช้ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อสร้างขวัญกำลังใจที่ดีให้เกิดขึ้นกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

คชาภรณ์ ฉันทประเสริฐวุฒิ (2553 : 40-41) กล่าวว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและยุติธรรมแก่ครูทุกคน โดยสามารถให้การส่งเสริมความก้าวหน้าได้ดังนี้ มอบความไว้วางใจให้โดยมอบหมายภาระหน้าที่ที่สำคัญให้ปฏิบัติ ให้การสนับสนุนในการทำงาน เปิดโอกาสให้ความก้าวหน้าทางตำแหน่งหน้าที่การงานและการเลื่อนระดับ ส่งเสริมให้เป็นครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ตามลำดับ พิจารณาความคิดความชอบให้เป็นกรณีพิเศษรวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนแก่สาธารณชนและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

อุทุมพร จามรมาน (2554 : 15-20) กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานแต่ละคนในหน่วยงานนั้น ได้แก่ การประเมินในเรื่องการทำงานหรือวิธีการทำงาน พฤติกรรมการทำงานของแต่ละคนมีความรู้ความสามารถ ความอดทน เป็นต้น ในการทำงานนั้นอย่างไร ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานว่าได้ปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด ตลอดจนการทำงานแต่ละคนได้ช่วยให้สำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงานเพียงใดและมีอุปสรรคอะไรที่ต้องแก้ไขบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการข้าราชการครู ได้กำหนดการขอตำแหน่งข้าราชการครูสายการสอน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นหรือการขอกำหนดให้ได้รับเงินเดือนที่สูงขึ้นสำหรับตำแหน่งระดับเจ็ดขึ้นไปนั้น คณะกรรมการข้าราชการครูผู้สอนต้องมีผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสารเกี่ยวกับการสอน 7 ประการ คือ 1) เอกสารที่เกี่ยวกับการสอน โดยตรง เช่น เอกสารประกอบการสอน แผนการสอน เอกสารคำสอน ชุดการสอน หนังสือเรียน แบบหน่วยการสอนและอื่น ๆ 2) หนังสือเสริมประสบการณ์ 3) งานแปล 4) งานประดิษฐ์ 5) งานวิจัย 6) บทความทางวิชาการ และ 7) ผลงานในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งแสดงถึงความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหน้าที่ของครูที่ปฏิบัติตามปริมาณและคุณภาพของเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด สำหรับงานวิจัยครูผู้วิจัยในชั้นเรียนควรคำนึงถึงแนวทางการทำวิจัยในเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ 1) การพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบ งานวิจัยนั้นจะนำไปพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้หรือไม่ 2) การนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบ จะต้องมีประโยชน์ต่อผู้อื่นและหน่วยงานอื่นที่สามารถนำไปใช้อย่างได้ผลและเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาโดยทั่วไป 3) ประการที่สาม ความเป็นปรนัยของผลงานวิจัย ผลการวิจัยจะต้องไม่คลุมเครือ การแปลความของข้อมูลต้องชัดเจน ผลงานจะต้องปรากฏในรูปที่ทุกคนสามารถตีความหรือเข้าใจความหมายได้ถูกต้องในทิศทางเดียวกัน

- 4) ความลึกซึ้งของการวิจัยจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าอย่างลึกซึ้งและต่อเนื่อง
- 5) ความรอบรู้ในเรื่องที่ทำวิจัย ผู้วิจัยจะต้องศึกษาข้อมูลในเรื่องที่ศึกษาและสามารถขยายผลให้บุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้สอนพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
- 6) ความทันสมัยของเรื่องที่จะทำการวิจัย

ไพเราะ พัดตาสิงห์ (2554 : 56) กล่าวว่า ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การนำผลงานวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน มอบความไว้วางใจให้โดยมอบหมายภาระหน้าที่ที่สำคัญให้ปฏิบัติให้การสนับสนุนการทำงาน เปิดโอกาสให้มีความก้าวหน้าทางตำแหน่งหน้าที่การงานและการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูเป็นแกนนำ ครูต้นแบบครูแห่งชาติได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยแก่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

สิทธิเดช ฐานบัญชา (2558 : 46) กล่าวว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ส่งเสริม มอบหมายงานให้กับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ให้นโยบายสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ให้ครูสามารถนำผลงานมาใช้ในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเอง เสนอผลงานการวิจัยอันเป็นตัวอย่างที่ดีต่อเพื่อนครู เป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้วิจัย ให้ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนได้รับการเผยแพร่ผลงานของตนเองที่ผ่านการคัดเลือกต่อบุคคลอื่น ส่งเสริมให้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

อังคารพิสุทธ์ สยามประโคน (2559 : 53) กล่าวว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการให้บำเหน็จความชอบตามภาระหน้าที่ที่เกิดจากผลการทำงานที่ครูได้ทำการวิจัยในโรงเรียน โดยใช้ผลงานการวิจัยในโรงเรียนของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งเพื่อพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นตำแหน่งหน้าที่การงานของครูในสังกัดให้สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้ผลงานการวิจัยเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ และการส่งเสริมให้ครูใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนในการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในชั้นเรียนเรื่องบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังจะได้นำเสนอดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

พัชวิษฐ์ โสยกกุล (2552 : 119-123) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการกำหนดนโยบายในการวิจัยในชั้นเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่มีบทบาทสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

ทิพวรรณ ชมพูพันธุ์ (2552 : 118-119) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ในภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจ ด้านการพัฒนาครู ด้านการสร้างบรรยากาศทางด้านวิชาการ ด้านการนิเทศ ด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัย 2) บทบาทส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี และ

เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

คชภรณ์ ฉันทประเสริฐกุล (2553 : 76-79) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของคณะครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาระหว่างทัศนคติของครูและผู้บริหารพบว่า ทั้งครูและผู้บริหารมีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากเหมือนกัน 2) การเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้ตามตำแหน่งพบว่า ทัศนคติของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมากกว่าครูผู้สอน 3) การเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้พบว่า บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนคติโดยรวมไม่แตกต่างกัน

รัตนภรณ์ อินคำฟู (2554 : 94-97) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างบรรยากาศการวิจัย ด้านการจัดการฝึก อบรมการวิจัย ด้านการให้รางวัลในรูปแบบต่าง ๆ ด้านการจัดหาทุนการวิจัยและด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัย 2) การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร จำแนกตามอายุ วิชยฐานะ ขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา จำนวนงานวิจัยในชั้นเรียนที่เคยทำและความต้องการในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่พบความแตกต่างกัน

ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554 : 90-91) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ

ทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศใน โรงเรียน และด้านการกำหนดภารกิจของ โรงเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนา การเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัจจา พรเมตตา (2554 : 69-70) ได้ทำการศึกษาบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า 1) ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการอบรม วิจัยและไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน 4) ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็น ว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัยและ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาวิตรี แผงเกษร (2554 : 116-117) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการชมเชยเชิดชูเกียรติ ด้านการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย ด้านการประสาน ความร่วมมือ ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล ด้านการจัดงบประมาณสนับสนุนและ ด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัยตามลำดับ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อจำแนกตาม วิทยฐานะ จำนวนผลงานวิจัยในชั้นเรียนและประสบการณ์อบรมวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด โดยรวม ไม่พบความแตกต่าง

กัญญาพัชร วิชารัมย์ (2555 : 92-93) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน รองลงมาคือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนและด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนและด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ ควรให้ผู้บริหารจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ควรให้ค่ายอบรมเชิงปฏิบัติการที่ทำงานวิจัยดีเด่น และให้เกียรติบัตรผู้วิจัย เปิดโอกาสให้ครูศึกษาดูงานหาแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมและเชิญวิทยากรมาบรรยาย ทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญติดตามผลและถือว่างานวิจัยเป็น

ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและผู้บริหารต้องส่งเสริมครูผู้อยู่ได้บังคับบัญชาให้ก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้นตามลำดับ

เกษร สังข์วงษ์ (2555 : 109-112) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามธรรมชาติของครูผู้ปฏิบัติงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัย ด้านการจัดการฝึกอบรมการวิจัย ด้านการสร้างบรรยากาศการวิจัย ด้านการให้รางวัลในรูปแบบต่าง ๆ ด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัย ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลและด้านการจัดหาทุนการวิจัย 2) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามธรรมชาติของครูผู้ปฏิบัติงานและครูจำแนกตามวิทยฐานะ ขนาดสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ที่สังกัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่และวุฒิการศึกษาไม่พบความแตกต่างกันที่ระดับ .05

ธวัชชัย ยวดยิ่ง (2555 : 52-54) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับประถมศึกษา เขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในกลุ่มวิชาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่รับรู้ภูมิหลังของผู้บริหารแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อรัญญา พลเจียง (2555 : 66-69) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในระดับปานกลาง สรุปได้ดังนี้ คือ 1) ด้านการส่งเสริมความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมด้วยการมีนโยบายให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

มีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนและเสนอแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการจัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน 2) ด้านการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การทำวิจัย ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมด้วยการพัฒนา ปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อบริการให้ครูได้ใช้เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนและเสนอแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนและจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ตำราและเอกสารความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนให้เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน 3) ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัย ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมโดยการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนที่มีผลงานวิจัยได้มีโอกาสในการเผยแพร่ผลงานของตนและเสนอแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของครูผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

อนงค์ ปัญจพันธ์ (2556 : 68-70) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการให้ความสำคัญงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก 2) บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูจำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้บริหาร โรงเรียนขนาดกลาง มีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดกลางแตกต่างจาก โรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อังคารพิสุทธ์ สยามประ โคน (2559 : 102-104) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ทั้ง โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5) ผู้บริหารและครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีจำนวนมากที่สุดของแต่ละด้าน คือ ผู้บริหารต้องสามารถในการวิเคราะห์ วางแผน กำหนดเป้าหมายและชี้แจงการวิจัยในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ควรให้เกียรติและยกย่องครูที่ลงมือในการทำวิจัยและถือว่าเป็นผู้มีความตั้งใจในการแก้ปัญหาที่แท้จริง สมควรให้การยอมรับ ควรจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูผู้ทำงานวิจัย ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมในการทำวิจัย และควรส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมกับครูผู้ทำวิจัยและนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูมาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ เช่น ขึ้นเงินเดือน ตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

เคนเนท (Kenneth. 1998) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูนักวิจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนีย พบว่า บทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมวิจัยด้านการพัฒนาบุคลากร คือ การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามในการทำวิจัยของครู การทำวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยของครู คือ เวลาและทัศนคติที่มีต่อการทำวิจัย

แดเนียลส์ (Daniels. 1998) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นในตนเองและประสบการณ์ของนักศึกษาฝึกสอน โดยเปรียบเทียบนักศึกษาสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรม ช่วยเหลือและ

แนะแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน และกลุ่มที่ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากเอกสาร เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการดำเนินงานและวิธีการประเมินเพื่อดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ให้สมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแตกต่างกันเล็กน้อย นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงในการรับรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการและความเชื่อมั่นในตนเองที่ดีขึ้นในฐานะเป็นผู้บริหารจัดการชั้นเรียน เป็นผู้นำไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนและเป็นผู้ออกแบบเทคนิคการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้จนประสบความสำเร็จ

มิกี้ (Mickey. 2000) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของครูผู้สอนในโรงเรียนท้องถิ่นขนาดกลาง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะใช้วิธีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานอย่างเป็นระบบ สร้างความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานประสบผลสำเร็จ โดยสร้างความร่วมมือภายในองค์กรและระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัย กฎระเบียบและบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพการทำงาน ผู้บริหารต้องมีการวางแผนและการจัดการสถานศึกษาที่ดี ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของครูผู้สอน เป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก สร้างแรงจูงใจในการทำงานและให้การยอมรับในความสามารถของครูผู้สอน

คอตตัน และแอสเลย์ (Cotton & Ashley. 2003) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาครูแกนนำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเมืองมอนเนลท์ รัฐเวอร์จิเนีย พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครู การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการทำงานร่วมกันของคณะครู การนิเทศการสอน การพัฒนาและปรับปรุงแผนงานให้ดียิ่งขึ้น นำหลักการวิจัยพื้นฐานมาใช้ในพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งผู้บริหารสามารถนำมาใช้ในประกอบการตัดสินใจในการบริหารงาน การนิเทศการสอนหรือมอบหมายให้ครูรับผิดชอบ มีการจัดตารางการประชุมภายในหมวดสาระจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสามารถและความต้องการของครู ให้คำแนะนำเชิงบวกเพื่อสะท้อนความคิดเห็นและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน กระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขจัดปัญหาด้านเวลาสอน กำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และใช้ข้อมูลสารสนเทศวางแผนและพัฒนาวิชาชีพครู

มิงกูซชิ (Mingucci. 2004) ได้ศึกษาเรื่องการประเมิน โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผู้บริหารสามารถส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการสอนด้วยกระบวนการวิจัย การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ ๆ การสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมติและการแสดงละคร รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย มีการนิเทศติดตามของฝ่ายบริหารและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เชี่ยวชาญ

บีเวนิโน (Bevevino. 2005) ได้รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้แก่ครู พบว่า กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ คือ การสำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น การวางแผนงานการวิจัย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเขียนเค้าโครงการวิจัย การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการวิจัยที่ค้นพบ การอภิปรายและข้อเสนอแนะที่พบจากการวิจัยเพื่อพัฒนาในวงรอบต่อไปและการเผยแพร่ผลงานแก่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

เฮอ์นันเดซ-ทูทอป (Hernandez-Tutop. 2006) ได้ศึกษาผลกระทบของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อครูผู้สอน โดยมุ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้วิจัยที่ปฏิบัติการสอนรวม 96 คน พบว่า ครูและผู้วิจัยที่ได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของตน ข้อค้นพบที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนส่งเสริมการวิจัย คือ ผู้ที่มีส่วนในการสนับสนุนและช่วยเหลือการส่งเสริมการวิจัยโดยตรง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู และนักเรียน รวมถึงแรงจูงใจส่วนบุคคลของผู้ทำวิจัย

กล่าวโดยสรุป จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ชี้ให้เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน มีกำลังใจในการจัดการเรียนการสอนที่ควบคู่กับการวิจัยในชั้นเรียน และมีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังของผู้บริหารสถานศึกษาจะทำให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนอย่างกว้างขวางและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยยึดข้อมูลจากข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559 จัดทำโดยกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มแผนและนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 228 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 255 คน มีครูผู้สอน จำนวน 2,164 คน รวมทั้งสิ้น 2,419 คน

2. กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 42-43) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 155 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 327 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 482 คน โดยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 จำแนกประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนไปตามอำเภอต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งประกอบไปด้วย 6 อำเภอ

2.2 แบ่งประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในแต่ละอำเภอออกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ (Stratified)

2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คน และครูผู้สอน จำนวน 327 คน

2.4 ทำการสุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้กระจายไปตามอำเภอและขนาดของโรงเรียนตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 3.1 ถึง 3.2

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	จำนวนประชากร ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
โนนแดง	14	5	2	21	9	3	1	13
ประทาย	42	19	4	65	25	12	2	39
เมืองยาง	9	10	-	19	5	6	-	11
ลำทะเมนชัย	10	11	1	22	6	7	1	14
พิมาย	24	26	26	74	15	15	15	45
ชุมพวง	19	20	20	54	12	12	9	33
รวม	118	91	91	255	72	55	28	155

ตาราง 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	จำนวนประชากรครูผู้สอน (คน)				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน (คน)			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
โนนแดง	60	78	27	165	9	12	4	25
ประทาย	189	236	34	459	29	36	5	70
เมืองยาง	40	109	-	149	6	17	-	23
ลำทะเมนชัย	49	135	16	200	7	20	2	29
พิมาย	90	281	301	672	14	42	46	102
ชุมพวง	92	246	181	519	14	37	27	78
รวม	520	1,085	559	2,164	79	164	84	327

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย สถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยแยกคำถามเป็นรายด้าน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ลักษณะของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ ที่เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อนำมาเป็นหลักใน การสร้างแบบสอบถามสำหรับวัดบทบาทของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อให้ได้คำถามที่ ครอบคลุม ตรงกับสภาพความเป็นจริงและมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธี ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of item-objective congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถาม กับจุดประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบมีดังนี้

2.4.1 นายสุเวช เจียมใจ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านไพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นายสังจา ประเสริฐกุล วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยและสถิติ ทางการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนลำทะเมนไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.4.3 นางรสสุคนธ์ จริงไธสง วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านไพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 44 ข้อ ผ่านทุกข้อ โดยมีค่าความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้วิจัยได้สร้างข้อความปลายเปิดแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งเพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีลักษณะคล้าย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูผู้สอน จำนวน 15 คน

2.6.1 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดย วิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่าที (t) มีค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 260) ผลการทดสอบปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทั้งหมดจำนวน 44 ข้อ โดยมีค่าที (t) อยู่ระหว่าง 1.91 ถึง 7.17

2.6.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 2.6.1 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้

2.6.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ส่งถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่ง แบบสอบถาม ไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาตามรายชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับ แบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้ส่งแบบสอบถามคืนมายัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. ผู้วิจัยตรวจนับแบบสอบถามที่ได้รับคืนและที่ไม่ได้รับคืนแล้วตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้ แบบสอบถามคืนทั้งหมด
4. ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 482 ฉบับ เก็บรวบรวมกลับมาได้จำนวน 482 ฉบับ มีความสมบูรณ์ 482 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ จากนั้นนำไปแบบสอบถามไปบันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ออกแบบการรับข้อมูลไว้และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ประกอบด้วย สถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยและการจัดอันดับความคิดเห็นเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับในบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t) แบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent samples t-test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับในบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé method)

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับในบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สถิติพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานมีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of item objective congruence : IOC) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 70-71)

$$IOC = \frac{\text{คะแนนรวม}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}$$

1.2 การหาอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการใช้การทดสอบที (t-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

1.3 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 303)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบ} \times 100}{\text{จำนวนเต็ม}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 304)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตรดังนี้
(ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 309)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้การทดสอบค่าที แบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent samples t-test)

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 322)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance : F-test) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
	MS _b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS _w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé method) ใช้สูตรดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F)(MS_{within}) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
	F	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical value)
	MS _{within}	แทน	ค่า Mean square within group ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n ₁ , n ₂	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ความสะดวกในการวิเคราะห์และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Means)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t-distribution)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t-distribution)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ .05
**	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนซึ่งปรากฏดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	482	100
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	155	32.16
1.2 ครูผู้สอน	327	67.84
2. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	151	31.32
2.2 โรงเรียนขนาดกลาง	219	45.44
2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	112	23.24

จากตาราง 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 482 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 32.16 และครูผู้สอนจำนวน 327 คน

คิดเป็นร้อยละ 67.84 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 45.44 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 31.32 และโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 23.24

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ซึ่งปรากฏดังตาราง 4.2 ถึง 4.5 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน	3.51	0.60	มาก	5
2	ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.84	0.70	มาก	2
3	ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.83	0.70	มาก	3
4	ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.89	0.71	มาก	1
5	ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	3.82	0.78	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	3.84	0.65	มาก	-

จากตาราง 4.2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.89) รองลงมาคือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.84) ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.83) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ($\bar{x}$ = 3.82) และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.51) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน	3.75	0.79	มาก	1
2	ประชุมชี้แจงครูให้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.62	0.78	มาก	2
3	จัดสรรงบประมาณและหาแหล่งทุนภายนอกเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.18	0.83	ปานกลาง	8
4	จัดหาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.49	0.77	ปานกลาง	5
5	จัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ กระดาษ ฯลฯ	3.48	0.89	ปานกลาง	7
6	จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น มีห้องหรือมุมสำหรับเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัย	3.48	0.77	ปานกลาง	6
7	จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศการวิจัยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.60	0.85	มาก	3
8	มีการนิเทศ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้	3.51	0.78	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	3.51	0.60	มาก	-

จากตาราง 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยใน

ชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 กำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{x}=3.75$) รองลงมาคือ ข้อ 2 ประชุมชี้แจงครูให้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.62$) และ ข้อ 7 จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศการวิจัยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.60$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 3 จัดสรรงบประมาณและหาแหล่งทุนภายนอกเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.18$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งต่อที่ประชุม และที่อื่น ๆ มอบเกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้มี ผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	3.91	0.89	มาก	4
2	ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โครงการวิจัยของโรงเรียน	3.95	0.87	มาก	1
3	สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยกำหนดประเด็นและ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตนเอง	3.94	0.86	มาก	2
4	สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นตัวแทน โรงเรียนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัย	3.82	0.91	มาก	6
5	ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การทำวิจัย ในชั้นเรียน	3.92	0.85	มาก	3
6	ส่งเสริมให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเป็น วิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูในโรงเรียนและ หน่วยงานอื่น	3.73	0.88	มาก	10

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7	เปิดโอกาสให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยร่วมนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน	3.83	0.85	มาก	5
8	ส่งเสริมให้ครูผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเป็นที่ปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูในโรงเรียน	3.74	0.84	มาก	9
9	ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยทั้งในโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาอื่น	3.80	0.84	มาก	7
10	นำผลการวิจัยของครูผู้วิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนงานของโรงเรียน	3.76	0.82	มาก	8
	รวมเฉลี่ย	3.84	0.70	มาก	-

จากตาราง 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับ บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โครงการวิจัยของโรงเรียน ($\bar{x}=3.95$) รองลงมา คือ ข้อ 3 สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยกำหนดประเด็นและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ($\bar{x}=3.94$) และ ข้อ 5 ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัย ได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.92$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 ส่งเสริมให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูในโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ($\bar{x}=3.73$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นพื้นฐาน	4.05	0.76	มาก	1
2	ส่งเสริมให้ครูศึกษาด้านการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น ศึกษาต่อ ศึกษาจากหน่วยงานอื่น	3.98	0.77	มาก	2
3	แนะนำเอกสาร ตำรา วารสาร และแหล่งข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.88	0.85	มาก	3
4	ติดต่อประสานงานเพื่อหาแหล่งความรู้และข้อมูลการวิจัย	3.78	0.84	มาก	4
5	ติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยมาให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.73	0.91	มาก	7
6	จัดประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูในโรงเรียน	3.70	0.82	มาก	8
7	นำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายของสถานศึกษาในปีต่อไป	3.74	0.83	มาก	6
8	ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะและอย่างต่อเนื่อง	3.75	0.87	มาก	5
	รวมเฉลี่ย	3.83	0.70	มาก	-

จากตาราง 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1 ส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดย

ใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นพื้นฐาน ($\bar{x}=4.05$) รองลงมาคือ ข้อ 2 ส่งเสริมให้ครูศึกษาด้านการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น ศึกษาต่อ ศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่น ($\bar{x}=3.98$) และ ข้อ 3 แนะนำเอกสาร ตำรา วารสารและแหล่งข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.88$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 จัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูในโรงเรียน ($\bar{x}=3.70$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 7 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	จัดระบบงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนให้สอดคล้องกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.91	0.76	มาก	4
2	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมให้ครูมีอิสระมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิดทดลอง ค้นคว้างานวิจัย	3.93	0.76	มาก	2
3	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครูผู้วิจัยได้	3.90	0.79	มาก	5
4	มีความเป็นผู้นำด้านการวิจัย กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	3.89	0.84	มาก	6
5	ให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.85	0.90	มาก	9
6	ส่งเสริมให้คณะครูวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน	3.92	0.85	มาก	3
7	มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อให้ได้แนวทางที่นำไปสู่การทำวิจัยในชั้นเรียน	3.89	0.83	มาก	7
8	มีส่วนร่วมในการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน เช่น วิธีการสอนสื่อการสอน	3.80	0.78	มาก	10
9	มีส่วนร่วมประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.88	0.84	มาก	8
10	ให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ	3.97	0.85	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	3.89	0.71	มาก	-

จากตาราง 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับ บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยใน ชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 10 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=3.97$) รองลงมาคือ ข้อ 2 สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมให้ครูมีอิสระมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าคิด ทดลอง ค้นคว้างานวิจัย ($\bar{x}=3.93$) และ ข้อ 6 ส่งเสริมให้คณะครูวางแผน การทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน ($\bar{x}=3.92$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 มีส่วนร่วมในการคิดค้น พัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน เช่น วิธีการสอนสื่อการสอน ($\bar{x}=3.80$)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริม ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ใช้ผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณา ความคิดความชอบ	3.65	0.96	มาก	8
2	ส่งเสริมให้ครูนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ประกอบ การขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะให้สูงขึ้น	3.95	0.91	มาก	1
3	สนับสนุนให้ครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้รับ การคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.81	0.86	มาก	5
4	มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ได้รับผิดชอบงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น	3.89	0.86	มาก	2
5	ติดตามและประเมินผลการนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนมา ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3.88	0.85	มาก	3
6	สนับสนุนให้ครูเขียนบทความ วารสารเพื่อเผยแพร่ ความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.75	0.88	มาก	7

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7	เปิดโอกาสให้ครูผู้มีผลงานวิจัย สามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น	3.84	0.92	มาก	4
8	ประกาศเกียรติคุณแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.78	0.92	มาก	6
	รวมเฉลี่ย	3.82	0.78	มาก	-

จากตาราง 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับ บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 ส่งเสริมให้ครูนำผลงานวิจัยในชั้นเรียน ไปใช้ประกอบการขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะให้สูงขึ้น ($\bar{x}=3.95$) รองลงมาคือ ข้อ 4 มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้รับผิดชอบงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น ($\bar{x}=3.89$) และ ข้อ 5 ติดตามและประเมินผลการนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.88$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ใช้ผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ ($\bar{x}=3.65$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน ซึ่งปรากฏดังตาราง 4.8 ถึง 4.9 ดังนี้

ตาราง 4.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ข้อความ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1	ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน	3.74	0.59	3.41	0.57	5.94**
2	ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.90	0.64	3.81	0.72	1.25
3	ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.97	0.62	3.76	0.72	3.24**
4	ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.02	0.64	3.83	0.73	2.85**
5	ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	3.94	0.76	3.76	0.78	2.34*
รวมเฉลี่ย		3.94	0.56	3.73	0.60	3.35**

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและ

ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	บทบาทผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
1	ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.89	2	0.95	2.66
		ภายในกลุ่ม	170.40	479	0.36	
		รวม	172.29	481		
2	ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.59	2	0.30	0.61
		ภายในกลุ่ม	232.57	479	0.47	
		รวม	233.16	481		
3	ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.52	2	0.26	0.54
		ภายในกลุ่ม	232.56	479	0.49	
		รวม	233.08	481		
4	ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.18	2	1.10	2.19
		ภายในกลุ่ม	239.03	479	0.50	
		รวม	241.22	481		
5	ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.20	2	1.10	1.83
		ภายในกลุ่ม	288.71	479	0.60	
		รวม	290.91	481		
	โดยรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.17	2	0.59	1.66
		ภายในกลุ่ม	169.21	479	0.35	
		รวม	170.39	481		

จากตาราง 4.9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปรากฏดังตาราง 4.10 ถึง 4.14

ตาราง 4.10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	ความถี่ (n = 39)	ร้อยละ
1	ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูร่วมกันสรุปและสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและการจัดทำแผนงานนโยบายของสถานศึกษา	19	48.72
2	ผู้บริหารควรนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานวิจัยและการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูไปใช้จนประสบผลสำเร็จ	15	38.46
3	ผู้บริหารควรจัดทำปฏิทินดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานวิจัยของครูและกรณีนิเทศติดตามของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระบบ	5	12.82

จากตาราง 4.11 พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูร่วมกันสรุปและสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการวิจัยและการจัดทำแผนงานนโยบายของสถานศึกษา (ร้อยละ 48.72) รองลงมา คือ ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานวิจัยและการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูไปใช้

จนประสบผลสำเร็จ (ร้อยละ 38.46) และผู้บริหารควรจัดทำปฏิทินดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยของครูและการนิเทศติดตามของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระบบ (ร้อยละ 12.82) ตามลำดับ

ตาราง 4.11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	ความถี่ (n = 35)	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรยกย่อง ชื่นชมครูผู้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง	17	48.57
2	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายครูกักวิจัยและจัดประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน	11	31.43
3	ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนด้านแหล่งข้อมูล ติดต่อประสานงานและสนับสนุนงบประมาณสำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัย	7	20.00

จากตาราง 4.11 พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้บริหารควรยกย่อง ชื่นชมครูผู้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง (ร้อยละ 48.57) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายครูกักวิจัยและจัดประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน (ร้อยละ 31.43) และผู้บริหารควรให้การสนับสนุนด้านแหล่งข้อมูล ติดต่อประสานงานและสนับสนุนงบประมาณสำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัย (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ

ตาราง 4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	ความถี่ (n = 39)	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมวิจัยในเกิดขึ้นในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	19	48.72
2	ผู้บริหารควรจัดให้มีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยร่วมเป็นครูพี่เลี้ยงเพื่อให้คำปรึกษาและความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	13	33.33
3	ผู้บริหารควรให้นำผลการวิจัยมาประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานสถานศึกษา	7	17.95

จากตาราง 4.12 พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมวิจัยในเกิดขึ้นในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (ร้อยละ 48.72) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยร่วมเป็นครูพี่เลี้ยงเพื่อให้คำปรึกษาและความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 33.33) และผู้บริหารควรให้นำผลการวิจัยมาประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานสถานศึกษา (ร้อยละ 17.95) ตามลำดับ

ตาราง 4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	ความถี่ (n = 32)	ร้อยละ
1	ผู้บริหารต้องเพิ่มพูนทักษะความสามารถการวิจัยและบทบาท ของผู้นำทางวิชาการ	16	50.00
2	ผู้บริหารต้องรับรู้สภาพการทำวิจัย เป็นที่ปรึกษาและ ให้ความช่วยเหลือครูเมื่อเกิดปัญหาการทำวิจัยได้	12	37.50
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในระหว่างครูผู้ทำวิจัย ในสถานศึกษาหรือเครือข่ายครุณักวิจัย	4	12.50

จากตาราง 4.13 พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในด้านการมี
ความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้บริหารต้องเพิ่มพูนทักษะ
ความสามารถการวิจัยและบทบาทของผู้นำทางวิชาการ (ร้อยละ 50.00) รองลงมา คือ ผู้บริหาร
ต้องรับรู้สภาพการทำวิจัย เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือครูเมื่อเกิดปัญหาการทำวิจัยได้
(ร้อยละ 37.50) และผู้บริหารควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในระหว่างครูผู้ทำวิจัยในสถานศึกษา
หรือเครือข่ายครุณักวิจัย (ร้อยละ 12.50) ตามลำดับ

ตาราง 4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 7 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

ข้อ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	ความถี่ (n = 35)	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรนำผลงานการวิจัยของครูมาประกอบการพิจารณา ความดีความชอบ และสนับสนุนให้ครูได้รับรางวัลหรือประกาศ เกียรติคุณด้านการวิจัย	20	57.14
2	ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเขียนบทความวิจัยและร่วมเสนอ ผลงานวิจัยร่วมกับสถาบันหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น	12	34.29
3	ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ห้องจัดแสดงและรวบรวมผลงาน การวิจัยในชั้นเรียน	3	8.57

จากตาราง 4.14 พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในด้านการส่งเสริม
ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรนำผลงานการวิจัยของครู
มาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ และสนับสนุนให้ครูได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ
ด้านการวิจัย (ร้อยละ 57.14) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเขียนบทความวิจัยและ
ร่วมเสนอผลงานวิจัยร่วมกับสถาบันหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น (ร้อยละ 34.29) และผู้บริหาร
ควรสนับสนุนให้ห้องจัดแสดงและรวบรวมผลงานการวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 8.57) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แตกต่างกัน

2. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานและด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ส่วนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน คือ ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูร่วมกันสรุปและสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการวิจัยและการจัดทำแผนงานนโยบายของสถานศึกษา ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ผู้บริหารควรยกย่อง ชื่นชมครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนที่นำผลการวิจัยมาพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมวิจัยในเกิดขึ้นในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานและกระบวนการเรียนการสอน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ผู้บริหารต้องเพิ่มพูนทักษะความสามารถการวิจัยและบทบาทของผู้นำทางวิชาการ และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน คือ ผู้บริหารควรนำผลงานการวิจัยของครูมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ และสนับสนุนให้ครูได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณด้านการวิจัย

อภิปรายผล

จากสรุปบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่พบมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทของผู้นำสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางการบริหารงานและส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ได้กำหนดให้การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นหนึ่งในเกณฑ์การนิเทศติดตามและประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553 : 8-9) ตามมาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนา

กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาพัชร วิชัยรัมย์ (2555 : 92-93) พบว่า บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่มีนโยบายสนับสนุนและเป้าหมายที่ชัดเจนต่อการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เช่นเดียวกับ ไพเราะ พัดตาสิงห์ (2554 : 90-91) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสนับสนุนให้มีนโยบาย กองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และจากผลการวิจัยของพัชวิษญ์ โสภยากุล (2552 : 124) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีหน้าที่ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยกำหนดเป็นนโยบายสถานศึกษา โครงการวิจัย สนับสนุนงบประมาณการวิจัย สร้างข้อตกลงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการกระตุ้นให้ครูได้หาแนวทางการวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศ การสร้างขวัญกำลังใจโดยการมอบเกียรติบัตร การยกย่องชมเชยให้เป็นครูแกนนำ ครูต้นแบบในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ ชมพูพันธุ์ (2552 : 118-119) พบว่า บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่า โดยรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มบทบาทในการพัฒนาครูให้สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนได้สำเร็จ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียน เอกสาร ตำรา จัดสรรงบประมาณการวิจัยและจัดสิ่งแวดลอมให้เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยส่งเสริมผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบและสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นของแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารอยู่ในสถานะของผู้นำองค์กร จึงมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานและพัฒนากิจการศึกษามากกว่าครูผู้สอน อีกทั้งยังมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลและรับทราบนโยบายหรือแผนการดำเนินงานจากหน่วยงานต้นสังกัดโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารจึงมีสภาพการรับรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูผู้สอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอังคารพิสุทธ์ สยามประโคน (2559 : 105) ที่ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ว่า ผู้บริหารอยู่ในฐานะเป็นผู้นำของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 30 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารย่อมได้รับประสบการณ์ตรงในค่าน้ำหนักของพฤติกรรมส่งเสริมการทำวิจัยเพราะถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่แล้วที่จะต้องมีการส่งเสริมการทำวิจัยและสนับสนุนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวรรณ ชมพูนันท์ (2552 : 126-127) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีหรือได้รับการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา ทำให้มีความตระหนักในบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูผู้สอน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า

ครูผู้สอนทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการรับรู้ในเชิงมโนทัศน์ว่าตนเป็นผู้มีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งในด้านนโยบายและการสนับสนุนด้านต่าง ๆ แต่อีกนัยหนึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ครูในฐานะผู้นำกระบวนการวิจัยสู่ชั้นเรียนต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทิน (2554 : 88) ได้ศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ครูมีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและทุกด้านสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริง อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังไม่ได้ให้การส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอเท่าที่ควรจึงทำให้ครูมีความคาดหวังสูงกว่าความเป็นจริง ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คชาภรณ์ ฉันทประเสริฐกุล (2553 : 76-79) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของครูและผู้บริหาร พบว่า ทัศนะของครูและผู้บริหาร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้บริหารมีความเห็นว่าตนเองให้การส่งเสริมการทำวิจัยมากแล้ว แต่ครูมีทัศนะว่าผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยของครูน้อยกว่าความต้องการของครู โดยปัญหาหลัก คือ ไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม อีกทั้งภาระงานสอนมากและครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยที่ถูกต้องและขาดงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดเดียวกัน ทำให้มีระบบการบริหารงานและการจัดการศึกษาที่เหมือนกัน นอกจากนี้เนื่องจากมีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประสานงาน ติดตามการบริหารจัดการสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีโอกาสในการรับรู้ นโยบาย แผนงานและแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ใกล้เคียงกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอังการพิสุทธ์ สยามประโคน (2559 : 107) ที่ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 30 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาทำให้ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ มีลักษณะการบริหารงาน การบังคับบัญชา การประสานงาน การกำหนดนโยบายการบริหารงานโรงเรียนและงานโครงการพิเศษอื่น ๆ มีแนวปฏิบัติเหมือนกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพวรรณ ชมพูพันธุ์ (2552 : 127) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กมีการบริหารงานภายใต้กรอบการบริหารงานเดียวกันและผู้บริหารมีภาระหน้าที่สำคัญคือ กระตุ้นให้ครูผู้สอนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐานและครูผู้สอนต้องสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาได้

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในแต่ละด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยส่งเสริมให้ครูร่วมกันสรุปและสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการวิจัยและการจัดทำแผนงานนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุราสินี คัยนันท์ (2558 : 69) กล่าวว่า ผู้บริหารควรสร้างข้อสรุปรวมเกี่ยวกับผลการวิจัยในรายงานการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับครูในโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจนและมีการสังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมาจัดหมวดหมู่เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทีน (2554 : 41) ที่กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์กรต้องรับทราบทำความเข้าใจชี้แจงและมีส่วนร่วมในการดำเนินการควบคุมการรายงานผลปฏิบัติการตรวจสอบและการประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยยกย่องชื่นชมครูผู้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจังซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บัญชา อึ้งสกุล (2545 : 73) ที่กล่าวว่าผู้บริหารต้องทำให้แต่ละบุคคลในหน่วยงานมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับนับถือ ได้รับการสนับสนุนในความสำคัญของตน เชื่อว่าจะใช้ความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ที่มีผลตอบแทนหรือผลลัพธ์จะมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของกำลังความพยายามในการปฏิบัติงาน

ของเขา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการสร้างวัฒนธรรมวิจัยในเกิดขึ้นในสถานศึกษา ส่งเสริมให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559 : 320-321) กล่าวว่า ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของบุคลากรในสถานศึกษาที่ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน กล่าวคือ ครูก็ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงการบริหาร การสร้างวัฒนธรรมวิจัยของสถานศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้วิถีชีวิต การปฏิบัติงานของครูมีความคิด ความเชื่อ มีจิตวิจัยและพฤติกรรมวิจัยอย่างต่อเนื่อง เกิดพลังของครูนักวิจัยในสถานศึกษาที่จะร่วมกันพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารต้องเพิ่มพูนทักษะความสามารถการวิจัยและบทบาทของผู้นำทางวิชาการของตนเองตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการศึกษาโดยใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน โดยนำผู้บริหารควรนำผลงานการวิจัยของครูมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ และสนับสนุนให้ครูได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณด้านการวิจัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เคนเนท (Kenneth. 1998) พบว่าการสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารมีความสำคัญยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู ซึ่งต้องทำด้วยความสมัครใจ เป็นระบบ ร่วมมือร่วมใจกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฮอร์นันเดซ - ทูทอป (Hernandez-Tutop. 2006) พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมการวิจัยโดยตรง ได้แก่ มีผู้สนับสนุนและช่วยเหลือ คือ ผู้บริหาร เพื่อนครู นักเรียนและแรงจูงใจส่วนบุคคลของผู้ทำวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปปรับปรุงบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ดังนี้

1. จากผลการวิจัยด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณและหาแหล่งทุนภายนอกเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เป็น

ประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนและส่งเสริมให้ครูร่วมกันสรุปและสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและการจัดทำแผนงานนโยบายของสถานศึกษา

2. จากผลการวิจัยด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูกักตุนมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในสถานศึกษา ถ่ายทอดความรู้หรือเป็นที่ปรึกษาด้านการวิจัย นำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูใช้การวิจัยและผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้และให้การยกย่อง ชื่นชมครูผู้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง

3. จากผลการวิจัยด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดอบรมครูหรือส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัย จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือครูต้นแบบทางการวิจัยเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างความมั่นใจกับครูผู้ทำวิจัย และผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมวิจัยในเกิดขึ้นในสถานศึกษาโดยครูทุกคนถือปฏิบัติว่าการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

4. จากผลการวิจัยด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการคิดค้นพัฒนาวัตกรรมทางการวิจัย ติดตามและประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ อีกทั้งผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะความสามารถด้านการวิจัยและแสดงบทบาทของผู้นำทางวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

5. จากผลการวิจัยด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน พบว่า ผู้บริหารควรใช้ผลงานวิจัยประกอบการตัดสินใจเชิงบริหาร ใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบและส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
buriram rajabhat university

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2552). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญาพัชร วิชัยรัมย์. (2555). **บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เกษร สังขวงศ์. (2555). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามทฤษฎีของนักบริหารสถานศึกษาและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- คชาภรณ์ ฉันทประเสริฐวุฒิ. (2553). **บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2553). **วิจัยในชั้นเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. ชลบุรี : งามช่าง.
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2557). **การนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา : เหมการพิมพ์.
- จักรกรินทร์ บ่อเงิน. **บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายขุนงาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พะเยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิระศักดิ์ จันทร์สว่าง. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ชมชล นาพิมพ์. (2553). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดวงสมร ราวุธกุล. (2551). การจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ฉะเชิงเทรา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ต้องจิตร์ โสมะگیر. (2554). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิพวรรณ ชมพูพันธุ์. (2552). บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธวัชชัย ยวดยิ่ง. (2555). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน
โรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2554). เทคนิคการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เทมการพิมพ์
- นภาพร สิงห์พัด. (2553). หลักการทำวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นายพิรยุทธ ชื่นจำ. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บัญญัติ จำปารัมย์. (2555). การวิจัยในชั้นเรียน. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- บัญชา อึ้งสกุล. (2545). “บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน”. วารสาร
พัฒนาหลักสูตร. 15(125) : 61-73.
- บัวสอน จำปาศรี. (2558). แนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ปัทสสร ให้แจ่ม. (2557). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามที่เสนอครูผู้วิจัย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (2556, 12 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 156 ง. หน้า 43-47.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบและวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. ปุริรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2553). **หลักการวิจัยทางการศึกษา : Principles of Educational Research**. ชลบุรี : บัณฑิตเอกสาร.
- พงษ์ศักดิ์ ผลบุญพ. (2554). **การส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู อำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”. (2542, 12 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 8-9.
- “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547”. (2547, 23 ธันวาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 121 ตอนพิเศษ 79 ก. หน้า 33-34.
- พັນนิตา ผิวสุข. (2551). **การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชวิษฐ์ โสยกกุล. (2552). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2559). **เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินันท์ คงคาเพชร. (2552). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : แคนเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.

- พิรุยท ชื่นถ้ำ. (2557). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาระยอง**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพเราะ พัดตาสิงห์. (2554). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2559). **การวิจัยปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มันทนา วรรณจันทร์. (2559). **การส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุพิน กรุมรัมย์. (2560). **สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัตนา แสงบัวเผื่อน. (2555). **แนวทางเทคนิคการทำวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการบริหารจัดการความรู้.
- รัตนภรณ์ อินคำฟู. (2554). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามธรรมชาติของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ลาวัล สุบิน. (2555). **สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับประถมศึกษาจากกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลำพอง อินทะวิมาน. (2553). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศิริพร เจริญสุข. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริพร เทพรักษา. (2557). แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนสหวิทยาเขต กระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นูร์รัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สถาปนิก ศิริทรัพย์. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยใน ชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สัจจา พรเมตตา. (2554). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูร์รัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นูร์รัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สาวตรี แผงเกษร. (2554). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). การประชุมวิชาการ “การวิจัยในชั้นเรียน” ครั้งที่ 4 ประจำปี 2550. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์การพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2555). การประชุมวิชาการของคุรุสภา ครั้งที่ 7 “การวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้และการบริหารการศึกษา”. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์การพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2557). การประชุมวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2557 เรื่อง “การวิจัย เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพ”. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์การพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). แนวทางส่งเสริมเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาใน การขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาศึกษา. กรุงเทพฯ : ฟริกหวานกราฟฟิค.
- สิทธิเดช ฐานปัญญา. (2558). ทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ค. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุราสินี คัยนันท์. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุบรรณย์ จำปาศรี. (2552). กระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านหนองครก อำเภอสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุเพ็ญศรี ปรัชญาวาทิน. (2554). บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุวรรณฉลิ ตามชู. (2553). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2554). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2557). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนงค์ ปัญจพันธ์. (2556). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2555). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อนุสา บุญเรือง. (2554). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเครือข่ายที่ 37 เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรัญญา พลเจียง. (2555). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในอำเภอฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อังคารพิสุทธิ สยามประโคน. (2559). **บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อঞ্জรา สระวาสี. (2554). **“การวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม”**. วารสารข้าราชการครู.
- อঞ্জรา สอนชา. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อุทุมพร จามรมาน. (2554). **การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พินันท์.
- Bevevino, M. M. (June, 2005). **The Action Research in classroom : Increasing the Comfort Zone for Teacher,” Dissertation Abstract International**. 73(5), 17320-A.
- Cotton, F., and Ashley, B. (2003). **Instruction leadership Proficiencies of elementary**.
- Daniel, L.Y. (1998). **“Study Teacher Use of Action Research in the classroom,” Dissertation Abstract International**. 59(07), 2442-A.
- Hernandez-Tutop, J.E. (2006). **“Professional Development : Implementing Action Research for Implosive Classroom Teaching,” Dissertation Abstract International**. 54(4), 18379-A ; October.
- Kenneth, W. (1998). **Research Methods in Education : An Introduction**. Boston : Allyn and Bacon.

Mickey, B. H. (2000). **Instructional leadership : A vehicle for one urban principal to effective pedagogical restructuring in a Middle School.** Ed. D. Dissertation, Temple University.

Mingucci, M. M. (2004). "Action Research as ESL Teacher Professional Development," **Dissertation Abstract International.** 63(2) : 16072-A ; August.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
buriram rajabhat university

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
buriram rajabhat university

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุเวช เจียมใจ

ด้วย นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสัจจา ประเสริฐกุล

ด้วย นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางรสสุคนธ์ จริงไธสง

ด้วย นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔

ด้วย นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้ กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ด้วย นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
buriham rajabhat university

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนออื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

4. การวิจัยครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะประเมินการปฏิบัติงานของบุคคลหรือหน่วยงานใด การตอบแบบสอบถามของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างสูงสุด

ขอขอบคุณพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง

( ) ผู้บริหารสถานศึกษา

( ) ครูผู้สอน

2. ขนาดของโรงเรียน

( ) โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)

( ) โรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 ถึง 300 คน)

( ) โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งแบ่งระดับการปฏิบัติไว้ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
0	กำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย ในชั้นเรียนที่ชัดเจน		✓			
00	จัดทำแผนงาน /แผนปฏิบัติการหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง กับการทำวิจัยในชั้นเรียน			✓		

คำอธิบาย

จากตัวอย่างที่ 0 ผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับคะแนน 4 แสดงว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากตัวอย่างที่ 00 ผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับคะแนน 3 แสดงว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดทำแผนงาน แผนปฏิบัติการหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ	บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน						
1	กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุน การทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน					
2	ประชุมชี้แจงครูให้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์และ ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน					
3	จัดสรรงบประมาณและหาแหล่งทุนภายนอกเพื่อ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน					
4	จัดหาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน					
5	จัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ กระจาย					
6	จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น มีห้องหรือมุมสำหรับเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัย					
7	จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศการวิจัยเพื่อนำมาใช้ ประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
8	มีการนิเทศ ติดตาม ดูแลการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้					
ด้านการยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน						
9	ยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งต่อที่ประชุม และที่อื่น ๆ มอบเกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้มีผลงาน การวิจัยในชั้นเรียน					
10	ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โครงการวิจัยของโรงเรียน					
11	สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยกำหนดประเด็นและแนวทาง การทำวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตนเอง					
12	สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นตัวแทน โรงเรียน เข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัย					

ข้อ	บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านการยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน (ต่อ)						
13	ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน					
14	ส่งเสริมให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูในโรงเรียนและหน่วยงานอื่น					
15	เปิดโอกาสให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย ร่วมนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน					
16	ส่งเสริมให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเป็นที่ปรึกษา การทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูในโรงเรียน					
17	ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัย ทั้งในโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาอื่น					
18	นำผลการวิจัยของครูผู้วิจัยเป็นแนวทางในการกำหนด นโยบายและแผนงานของโรงเรียน					
ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน						
19	ส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นพื้นฐาน					
20	ส่งเสริมให้ครูศึกษาด้านการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อค้นคว้า องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น ศึกษาต่อ ศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่น					
21	แนะนำเอกสาร ตำรา วารสาร และแหล่งข้อมูลอื่น ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน					
22	ติดต่อประสานงานเพื่อหาแหล่งความรู้และข้อมูลการวิจัย					
23	ติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยมาให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
24	จัดประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูในโรงเรียน					
25	นำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูไปใช้ในการวางแผนและ กำหนดนโยบายของสถานศึกษาในปีต่อไป					
26	ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะและอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน						
27	จัดระบบงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ให้สอดคล้องกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน					
28	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมให้ครูมีอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด ทดลอง ค้นคว้างานวิจัย					
29	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครูผู้วิจัยได้					
30	มีความเป็นผู้นำด้านการวิจัย กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
31	ให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู					
32	ส่งเสริมให้คณะครูวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน					
33	มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อให้ได้แนวทางที่นำไปสู่การทำวิจัยในชั้นเรียน					
34	มีส่วนร่วมในการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน เช่น วิธีการสอน สื่อการสอน					
35	มีส่วนร่วมประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน					
36	ให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน						
37	ใช้ผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณา ความดีความชอบ					
38	ส่งเสริมให้ครูนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ประกอบ การขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะให้สูงขึ้น					
39	สนับสนุนให้ครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้รับ การคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ					
40	มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ได้รับผิดชอบงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น					
41	ติดตามและประเมินผลการนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน					
42	สนับสนุนให้ครูเขียนบทความ วารสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
43	เปิดโอกาสให้ครูผู้มีผลงานวิจัย สามารถสับเปลี่ยน ตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น					
44	ประกาศเกียรติคุณแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 7

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 7 ตามความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่อไปนี้

1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

2. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

3. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

_____

_____

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ข้อ	ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 1	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
ข้อ 6	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 9	0	1	1	2.00	0.67	ใช้ได้
ข้อ 10	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 11	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 12	1	0	1	2.00	0.67	ใช้ได้
ข้อ 13	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 14	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 15	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 16	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 17	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 18	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 19	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 20	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 21	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 22	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 23	0	1	1	2.00	0.67	ใช้ได้
ข้อ 24	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 25	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 26	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 27	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	0	1	1	2.00	0.67	ใช้ได้
ข้อ 29	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 31	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 32	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 33	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 34	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 35	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 36	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 37	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 38	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 39	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 40	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 41	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 42	1	1	1	3.00	1.00	ใช้ได้
ข้อ 43	1	0	1	2.00	0.67	ใช้ได้
ข้อ 44	1	1	0	2.00	0.67	ใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.5

ข้อคำถาม	t	ข้อคำถาม	t
1	4.396	23	3.550
2	4.592	24	4.171
3	3.157	25	4.111
4	3.479	26	7.109
5	4.116	27	4.724
6	3.850	28	5.612
7	5.376	29	5.172
8	3.485	30	4.995
9	5.551	31	5.612
10	3.500	32	3.994
11	5.733	33	2.977
12	7.173	34	3.214
13	5.657	35	4.995
14	4.743	36	4.299
15	4.320	37	1.913
16	4.361	38	2.302
17	6.481	39	2.477
18	4.778	40	4.036
19	5.461	41	3.307
20	4.427	42	3.473
21	2.714	43	2.256
22	4.427	44	4.710

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

RELIABILITY

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.980	44

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุวิมล สิทธิมงคล
วันเดือนปีเกิด	23 ธันวาคม 2530
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
ที่อยู่ปัจจุบัน	72 หมู่ 5 ตำบลห้วยราชา อำเภอห้วยราชา จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่ง	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านไพล ตำบลไพล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2561 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์